

<<HET BRUUJSEL>>

VOGELWACHT UDEN E.O.

WAT DOET VOGELWACHT UDEN?

Vogelwacht Uden e.o. (en omgeving) is een zelfstandige vereniging die zich actief inzet voor alle, in de vrije natuur, levende vogels. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- Directe bescherming van vogels en hun biotoop.
- Het behouden en creëren van nestgelegenheid voor vogels.
- Belangstelling kweken voor vogels bij een groot publiek.
- Deelname aan landelijke en provinciale activiteiten m.b.t. vogelstudie en inventarisatie.

Om de doelstellingen te realiseren worden tal van activiteiten georganiseerd, waaronder:

- Publiekswandelingen zowel in het Udense Maashorstgebied als de omliggende dorpen.
- Excursies naar waardevolle natuurgebieden in Nederland en ook daarbuiten.
- Film- en dia-avonden in het eigen clubgebouw, de Groenhoeve.
- Vogelcursussen voor leden en niet-leden.
- Houden van lezingen voor scholen, verenigingen en instanties.
- Geven van voorlichting op tentoonstellingen en open zondagen.
- Verzorgen van publicaties in diverse media en tijdschriften.

Naast de hierboven genoemde educatieve middelen verleent Vogelwacht Uden ook daadwerkelijke hulp aan de vogels door middel van:

- Het plaatsen en onderhouden van nestkasten (zang-, stootvogels en uilen).
- Herstel en beheer van kleinschalige natuurgebieden in Uden en omgeving.
- Beheer en onderhoud van de kunstmatige oeverwaluwenwand op het Hemelrijk.
- Het plaatsen van nestbeschermers voor weidevogels.
- Wintervoeding aan vogels in nood (in geval van strenge en langdurige vorst).

Andere activiteiten van de Vogelwacht zijn:

- Het inventariseren van diverse (broed)vogelsoorten in het Maashorstgebied.
- Het opstellen van beleidsplannen en aanbevelingen ten aanzien van Gemeentes en Overheden om zodoende voor de belangen van de natuur en in het bijzonder de vogels op te komen.
- Ten behoeve van Vogelwacht Uden, I.V.N.-Uden en de Kinderboerderij het exploiteren en onderhouden van het gezamenlijke onderkomen, de Groenhoeve.
- Het plaatsen van schuil- en observatiehutten.
- In samenwerking met het I.V.N.-Uden het actief deelnemen aan de Jeugdnatuurgroep en het Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (V.L.U.).
- Het samenstellen en uitgeven van een eigen verenigingsblad "Het Bruuijsel".

Vogelwacht Uden werkt samen met provinciale en landelijke organisaties op het gebied van:

- Inventarisaties, waaronder het Broedvogel Monitoring Project (B.M.P.), wintervogeltellingen en de Vogeltrek-teldag in de Maashorst.
- Het ringen en registreren van o.a. stootvogels, kerkuilen en zangvogels.
- Controle op de naleving van de (nieuwe) Vogelwet.

Wilt u actief meedoen of een financiële bijdrage geven?

- De jaarcontributie bedraagt € 14,00 (f 30,85) per persoon.
- Gezinsleden betalen € 6,00 (f 13,22).
- Het éénmalig inschrijfgeld bedraagt € 2,50 (f 5,51).
- Per adres ontvangt men ieder kwartaal "Het Bruuijsel".

Voor inlichtingen en lidmaatschap:

- Secretariaat: Liesbeth Verkaar, Oliemolenstraat 53 - 5402 LH UDEN.
- Telefoon: 0413-265397 of E-mail: verkaar33@zonnet.nl

VOGELWACHT UDEN E.O.

- Voorzitter** : Jan-Willem Hermans
Broekmorgen 28, Uden
Tel.: 0413-269804
- Secretaris** : Liesbeth Verkaar
Oliemolenstraat 53, Uden
Tel.: 0413-265397
- Penningmeester** : Jeroen van Vliet
Van den Waarsenburglaan 13, Gerwen (Nuenen)
Tel.: 040-2831405
- Bestuursleden** : Peter van de Braak, Esther Maas en Marc Poulussen
- Bankrelatie** : ABN-AMRO Uden, rekeningnummer: 60.99.68.254

“HET BRUUIJSEL” - nummer 3 - 2001

- Redactieleden** : Margreet Hoefnagels, Anita van den Acker, Jan-Willem Hermans,
John Hermans, Aad van Toor, Don-Alexander van Bergen en
Peter Noy.
- Typewerk** : Anita van den Acker Marieke Noy
Raam 523, Uden Eikenwal 186, Uden
Tel.: 0413-253151 Tel.: 0413-251691
E-mail: A.v.d.Acker@boschmedicentrum.nl
- Eindredactie + Copy** : Peter Noy
Eikenwal 186, Uden
Tel.: 0413-251691
E-mail: pknoy@hetnet.nl
- Drukwerk** : Wim Hoefs en Theo Thijssen
- Verspreiding** : Sandra van de Burgt en Annelies Timmerman

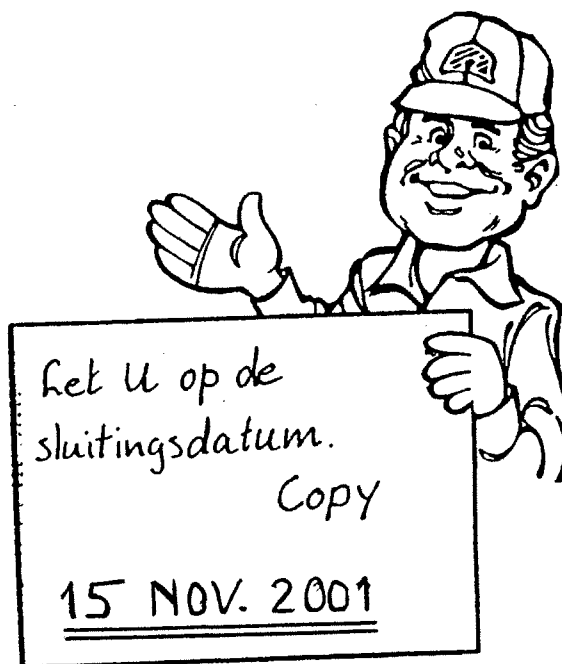
“HET BRUUIJSEL” verschijnt 4x per jaar in een oplage van 150 exemplaren

- Clubgebouw** : De Groenhoeve
Artillerieweg 3, Uden (bij Kinderboerderij)
Tel.: 0413-250047
- Website Vogelwacht** : <http://home.hetnet.nl/~vogelwacht-uden/index.html>

We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar toestemming voor hebben gegeven.
Men dient dan wel het Bruuijsel als bron te vermelden.

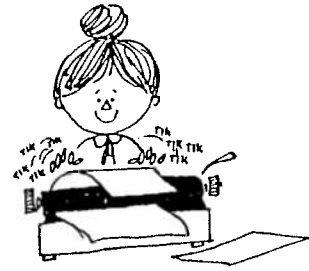
Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	Redactie	02
Mededelingen Redactie	Margreet Hoefnagels	03
Mededelingen Bestuur	Liesbeth Verkaar	04
De Groenhoeve en veiligheid	Bestuur de Groenhoeve	05
Beste Vogelliefhebbers	Jeroen van Vliet	06
Beschermactie Steenuil	Jan-Willem Hermans	07
Jeugdnatuurgroep Uden van start	Peter van de Braak	08
Hoi beste lezers	Martje Kuijpers en	
.....	Annemieke Dortmans	09
Vogel onder de Loep... de Bosuil	Pedro van den Acker	10
Het VLU-jaar is weer gestart	Willem Peters	12
Jaarprogramma V.L.U. 2001-2002	Willem Peters	13
Geslaagde excursie naar het Naardermeer!	Jan Vloet	14
Een zondagmorgenwandeling in september	Aad van Toor	16
Jaarverslag werkgroep Nestkasten	Harry van Dijk	17
"Bijzondere waarnemingen"	Joop Bergsma	18
Rare vogels op zondagmorgen	Joop Ballering	20
Druk bezochte publiekswandeling Vogelwacht	Peter Noy	21
Wetenswaardigheden	John Hermans	22
Landelijke Dag voor vogelaars	SOVON-Nederland	24
Telpost Brobbelbies 2001	John Hermans	24
Bijzondere Waarnemingen	Peter van de Braak	25
Het moet niet gekker worden!	Jan van de Tillaart	26
Dialezing over IJsvogels	Peter Noy	27
Een hete excursie naar het Soerendonkse Goor	Liesbeth Verkaar	28
Birdrescue ☎ 272777	John Hermans	30
Excursie naar de Posbank	Peter Vlamings	31
Vogelwacht – Winkel	Aad van Toor	32
Advertenties	Bestuur Vogelwacht	34

Mededelingen Redactie

Het is een beetje onwerkelijk om over alledaagse dingen te schrijven nu de wereld door terroristen op zijn kop is gezet. Maar ook de kleine, nabije dingen blijven onze aandacht verdienen. Vandaar dat we toch weer vol voldoening kijken naar een goed gevuld Bruujtsel.

We hebben de vaste rubrieken: mededelingen van het bestuur, door Liesbeth Verkaar; John Hermans heeft weer een aantal leuke wetenswaardigheden bijeengesprokkeld; Peter van de Braak heeft een overzicht van de bijzondere waarnemingen. Ten gevolge van de MKZ-crisis is er dit jaar natuurlijk niet veel geïnventariseerd, maar misschien is er toch wel wat moois te melden... En zoals altijd doet het VLU, bij monde van Willem Peters, verslag van hun activiteiten voor het komende werkseizoen. Dit keer zijn er ook aardig wat verhalen binnengekomen. Je moet zeker lezen over de wonderbaarlijke krachten van de telpost op de Brobbelbies. Daar komen héél véél vogels voorbij! Jan Vloet is meegeweest naar het Naardermeer en hij is er ondersteboven van... zoveel heeft hij er gezien! Liesbeth Verkaar is op de laatste hete zomerdag toch op excursie naar Soerendonk gegaan. Of ze nog wat meer dan zweetdruppels heeft gezien lees je in haar verslag. Peter Noy vertelt over de succesvolle publiekswandeling van 16 september jl. De goed verlopen Vogelwachtbrunch wordt beschreven door Aad van Toor. Naast vogels trof men daar heerlijke lekkernijen. Joop Bergsma heeft wel heel bijzondere vogels in het verre buitenland gespot, lees zijn bijdrage. Wat dichterbij huis kan natuurlijk ook. Een groep is op zondagmorgen 30 september naar de Posbank op de Veluwe geweest. Prachtige natuur, Peter Vlamings geeft een impressie.

Dan een paar verslagen van onze werkgroepen. Jan van de Tillaart vertelt over het reilen en zijlen van de Stootvogelwerkgroep (de techniek staat voor niets!). Ook de werkgroep Nestkasten laat van zich horen. Onze nieuwe coördinator Harry van Dijk zoekt nog enkele mensen om de werkgroep het komende voorjaar te komen versterken. En..... is KPN overgestapt van de postduif naar de Steenuil? Lees het verslag van Jan-Willem Hermans. Zijn broer John heeft zich moeten bemoeien met een echte uil die in een weiland aan de draad hing. Na enig speurwerk heeft hij hem/haar vervolgens naar het vogelasiel in Someren gebracht. Nu we het toch over uilen hebben; Pedro van den Acker heeft ditmaal de Bosuil onder de loep genomen. De Jeugdnatuurgroep is inmiddels van gestart gegaan met 25 leden en 10 (of zijn het er 7) begeleiders. Iedereen is zeer enthousiast na de eerste bijeenkomsten. We hebben ook nog een nieuwe schrijver: Leo Ballering. Hij heeft op zondagmorgen "rare vogels" in de kijker gehad! Zeer de moeite waard. Tot slot nog een aankondiging van de SOVON-dag op 1 december. Een dag waarvoor iedereen uitgenodigd is.

Wij dachten weer voor elk wat wils bijeengegaard te hebben. De redactie zit alleen nog met één vraag: Wie maakt er voor ons Bruujtsel een mooie nieuwe tekening voor op de kaft (voorzijde)? Liefst wat grafisch in verband met al het computerwerk. Wij zijn overtuigd van de talenten binnen onze vereniging.....dus als je kunt tekenen, grijp je kans. Ook voor losse vogelillustraties (zonder copyrights) houden wij ons aanbevolen. Veel leesplezier!

Namens de Redactie,
Margreet Hoefnagels

P.s.: Vergeet de winkel van Aad niet, zeker niet in de cadeautjestijd!

Van de bestuurstafel

Wat geweest is:

Het nieuwe seizoen van de Vogelwacht is na twee maanden vakantie weer van start gegaan met een excursie naar het Soerendonkse Goor op zondag 26 augustus. Het was een hete excursie, je kunt er elders in dit blad alles over lezen.

Op dinsdagavond 28 augustus hebben we met vijf man/vrouw de Groenhoeve gepoetst. Met zijn allen is het zo gebeurd, na twee uur hadden we alle vloeren geboend, alle stoelen gesopt en de spinnenwebben verwijderd. Hopelijk is de opkomst de volgende keer nog beter. Gezellig!

Zaterdag 1 september is de jeugdnatuurgroep van het IVN en VWU van start gegaan met 24 zeer enthousiaste kinderen. Ze hebben het dieren- en plantenleven in de vijvers rondom de Groenhoeve bekeken en van alles opgevisst. Ze komen eens in de twee weken bij elkaar. Een mooi initiatief van de leiding, want "wie de jeugd heeft, heeft de toekomst". En dan nu maar hopen dat we de kinderen kunnen behouden als lid en ze respect voor de natuur mee kunnen geven.

Zondag 2 september was er een Maashorstwandeling met brunch. Zeventien leden hebben hier aan deelgenomen. De opkomst viel wat tegen, zeker onder de nieuwe leden die we speciaal hiervoor hadden uitgenodigd. Hierbij wil ik Gina nog bedanken voor het verzorgen van alle heerlijkheden. Het was erg leuk om na zo'n twee uur wandelen een rijk gedekte tafel te vinden met allerlei soorten brood, koffie thee, chocomel en sap. We hadden geluk met het weer, een was mooie droge ochtend; toen we 's middags goed en wel thuis waren begon het te regenen.

Verder heeft het bestuur alweer een keer vergaderd. Er is overleg geweest met Ton Derks, die op onze uitnodiging, zijn plannen met Hemelrijk kwam toelichten. Of hij al zijn plannen kan uitvoeren is sterk afhankelijk van het feit of boeren hun grond willen verkopen. Hij wil de dagrecreatie uitbreiden, de waterplas vergroten, een bungalowpark bouwen en aan een stukje natuurontwikkeling doen. Daarnaast wil hij de oeverzwaluwwand wel behouden, maar deed verder geen toezeggingen naar onze kant. Er hebben dit jaar helaas geen oeverzwaluwen gebroed in de wand, maar volgens Ton is de recreatiedruk dit jaar niet groter geweest dan andere jaren. Waarschijnlijk is het hoge riet de reden hiervan, er is geen vrije aanvliegroute. Het riet weghalen moet machinaal gebeuren en kost f 5.000,=

Zaterdag 15 september heeft de Vogelwacht in het dorp gestaan op de vrijwilligersmarkt in het kader van het "Jaar van de vrijwilliger", uitgeroepen door de Verenigde Naties. Het was redelijk druk en we hebben weer bijgedragen aan een stukje naamsbekendheid voor onze club.

Zondag 16 september was er weer een publiekswandeling. De weersvoorspellingen waren ronduit slecht, toch waren er een kleine veertig mensen op af gekomen. Peter Noy had er flink zijn best voor gedaan om het in de kranten te krijgen. Het bleek achteraf prachtig weer te zijn en we hebben genoten van een heerlijke wandeling met leuke waarnemingen.

Wat nog komen gaat:

De Wadden

Er hebben zich zo'n dertig mensen die zich opgegeven hebben voor de Waddenexcursie van 20 t/m 24 oktober naar Ameland. Een flinke club! Ook hier heeft Peter Noy veel tijd en energie in gestoken om alles in goede banen te leiden. En nu maar hopen op mooi weer en veel vogels natuurlijk!

Contributie in Euro's

Besloten is om de contributie met ingang van 1 januari 2002 als volgt in euro's te innen: eerst is er 3% inflatie bij de contributie geteld en daarna is er naar beneden afgerond. Je krijgt dan de volgende bedragen: Een gewoon lid betaald € 14,00 (f 30,85) per jaar, een gezinslid € 6,00 (f 13,22) per jaar en voor nieuwe leden bedraagt het éénmalig inschrijfgeld € 2.50 (f 5,51). Genoemde bedragen moeten nog officieel goedgekeurd worden op onze eerstkomende jaarvergadering in februari 2002.

De vogelcursus

Het komende voorjaar gaat er weer een nieuwe vogelcursus van start en wel op donderdag 14 februari aanstaande. De lessen worden iedere veertien dagen op donderdagavond in de Groenhoeve gegeven. Leden van de Vogelwacht hebben voorrang. De laatste les is op 25 april 2002. Daarnaast geven John Hermans en Jan Verhoeven komend voorjaar een piepcursus voor de gevorderde vogelaars.

Nieuwe leden

Verschillende nieuwe leden hebben zich aangemeld als lid bij onze vereniging namelijk: Karin van de Mortel, Marion Vesters (vrouw van Alexander) Tonny Vlamings (vrouw van Peter), Pieter van de Voort (zoon van Piet), Joost de Laat, Dian van Heijningen, Sjoukje van de Heuvel en de heer T. Versteegden. Chris van Lieshout is verhuisd naar Groenewoud 25, 5401 PC in Uden. Alle nieuwe leden van harte welkom bij de club en hopelijk gauw tot ziens bij één van onze activiteiten. Wanneer jullie meer informatie willen over onze werkgroepen, kun je altijd contact opnemen met één van de bestuursleden of bij een van de coördinatoren van de werkgroepen (voor telefoonnummers, zie achterzijde het Bruujssel).

Namens het Bestuur,
Liesbeth Verkaar

Groenhoeve en veiligheid

In de vergadering van de Groenhoeve is gevraagd om met de volgende punten rekening te houden. Het gaat om de veiligheid van alle gebruikers van de Groenhoeve.

- Niet parkeren voor het toegangshek, dit blokkeert de bereikbaarheid van het gebouw. (brandweer, ambulance).
- Het goed bereikbaar houden van de trappen in het gebouw, geen spullen vóór of op de trap plaatsen.
- Het goed bereikbaar houden van de brandblusser, geen tafels of stoelen ervoor plaatsen. Dit alles in verband met de brandveiligheidscontrole. Als we met zijn allen hier op letten, bevordert dat ieders veiligheid. Alvast bedankt voor de medewerking.

Het bestuur van de Groenhoeve.

Beste Vogelliefhebbers

Nog een paar maanden en dan heb ik alweer drie jaar de rol van penningmeester binnen de Vogelwacht vervuld. Maar aan alles komt een einde, en dus ook hieraan. In de afgelopen periode ben ik gaan samenwonen in het mooie Gerwen (gem. Nuenen). Een nieuwe omgeving en dus, ook voor mij, nieuwe mensen, verenigingen, etc. U begrijpt al waar ik heen wil.... Wij, het Vogelwacht bestuur, zijn op zoek naar een nieuwe penningmeester. Ik heb geprobeerd in onderstaande 'personeelsadvertentie' een beeld weer te geven van wat deze functie inhoudt. Kijk gerust eens of deze functie wellicht bij ú past.

PERSONEELSADVERTENTIE

Vogelwacht Uden is op zoek naar een

PENNINGMEESTER M/V

DE FUNCTIE:

- Een afwisselende functie
- Je maakt deel uit van het bestuur
- Het vraagt niet veel tijd (hooguit een uurtje per week)
- De administratie wordt bijgehouden in een eenvoudig computerprogramma, namelijk Davilex 2000

VOGELWACHT UDEN VRAAGT:

- Een nieuwe penningmeester dus...
- Enthousiasme en motivatie is een pré
- Geen specifieke opleiding, alleen gezond boerenverstand
- Ervaring op bestuurlijk en financieel gebied is zeker niet noodzakelijk
- Voor alle leeftijden (van 18 tot 80, ouder mag natuurlijk ook)

VOGELWACHT UDEN BIEDT:

- Een inwerkperiode met begeleiding
- De mogelijkheid om kennis en ervaring op te doen van het financiële reilen en zeilen van een vereniging
- Een heuse computer (Pentium) mét modem en dus E-MAIL en INTERNET!!!
(alleen voor zakelijke doeleinden?!)
- Geen vergoeding (ook niet nodig, functie geeft grote voldoening)
- Uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden

BENT U TOE AAN EEN VOLGENDE STAP IN UW CARRIÈRE?

(of wil je gewoon nog iets meer weten) bel dan gerust even met mij, Jeroen van Vliet, telefoon: 040-2831405 of e-mailen kan natuurlijk ook naar: jeroenvanvliet@wish.net

Beschermactie Steenuil

(KPN denkt ook anders groen)

Vogelwacht Uden e.o. was op 20 juni jongstleden door KPN (vroegere PTT, Red.) uitgenodigd om de teamdag die in het teken van de steenuil stond bij te wonen. Een aantal personen van de KPN heeft namelijk een interne cursus gevolgd, die werd afgesloten met deze teamdag. Eén van deze KPN personen is mag ik wel zeggen zeer bekend binnen Vogelwacht Uden, namelijk Peter van de Braak. De cursisten moesten een doel opzetten, uitvoeren en ook presenteren. Peter had bedacht om een aantal telefooncentrales die over het algemeen zeer landelijk gelegen zijn, te voorzien van steenuilen-nestkasten. Maar liefst 25 centrales in Brabant zijn voorzien van deze nestkasten!!

Het programma zag er als volgt uit:

10.00 uur ontvangst

10.30 uur presentatie door Niko Groen en Hein Bloem van de stichting STONE

11.30 uur wandeling door de Groote Peel

12.30 uur lunch

13.20 uur hangen van 25^e nestkast bij de telefooncentrale in Ospel

15.00 uur afsluiting

Ondergetekende heeft uiteraard gebruik gemaakt van deze uitnodiging en was vol lof. Stichting STONE staat voor Steenuilen Overleg Nederland. Zowel Niko Groen als Hein Bloem (zo'n namen verzin je niet!) zijn erg begaan met de sterke achteruitgang van de steenuil en kunnen hier boeiend over vertellen. De stichting heeft inmiddels een handleiding opgesteld voor steenuilenonderzoek. Hoe meer gegevens verzameld worden, hoe meer we te weten komen over de steenuil, wat weer ten goede komt aan de bescherming van de steenuil. Onze werkgroep uilen is al fanatiek bezig met de inventarisatie van de steenuil. Het aantal steenuiltjes wat we in ons gebied hebben, valt niet tegen. Alhoewel we toch ook het idee hebben dat er een aantal jaren geleden meer steenuiltjes aanwezig waren. Door nu deze soort goed in kaart te brengen kunnen we vanaf nu de stand goed in de gaten houden. Een manier om de steenuilen te helpen is het aanbieden van nestkasten, vandaar dat Peter op dit idee gekomen is. Er is een inventarisatie gemaakt van welke centrales eventueel geschikt zijn voor het plaatsen van een nestkast. Maar liefst 25 centrales waren geschikt. Al deze 25 centrales hebben nu een nestkast, welke bijgehouden gaan worden en gecontroleerd door medewerkers van KPN. Een mooi gebaar van dit bedrijf, wat de slogan "KPN denkt ook anders groen" ten volle waar maakt. Na afloop kregen de aanwezige vogelwerkgroepen ook een steenuilen-nestkast mee om in hun eigen werkgebied op te hangen. Deze nestkast zal een passende plaats in het Udense krijgen. En nu maar hopen op vele steenuilen en uiltjes.

Jan-Willem Hermans

Jeugdnatuurgroep Uden van start

Afgelopen zaterdagochtend 1 september was het zover. De jeugdnatuurgroep die opgestart is door IVN en Vogelwacht Uden ging van start. Rond half tien kwamen de 25 enthousiaste kinderen samen met acht begeleiders bijeen in de Groenhoeve. Dit is het vertrekpunt voor de Jeugdnatuurgroep, die eens in de veertien dagen een activiteit heeft.

Deze ochtend stond voor de jeugd en begeleiding in het teken van kennismaking. We zijn dan ook gestart met een korte kennismakingsronde. Hier werd door de kinderen verteld waarom ze bij deze groep zijn gekomen en of ze ook een naam bedacht hadden voor onze groep. Vanuit de begeleiding werd verteld wat we allemaal met de groep gaan beleven. Tevens kreeg ieder kind een tas met daarin een map en pen. Hierin kunnen ze de papieren die ze na afloop van iedere activiteit meekrijgen in bewaren. Na de kennismaking ging de eerst activiteit van start; "waterleven". Door Lex Daemen werd een korte inleiding gegeven wat er zoal in en om het water leeft. Vervolgens zijn we naar buiten gegaan.

Achter de FC-Uden velden ligt een sloot met een klein vennetje waar we onderzoek hebben gedaan. De 25 kinderen werden opgedeeld in vijf groepen. Iedere groep had een begeleider die een gedeelte van deze activiteit toelichtte. De volgende facetten kwamen aan de orde;

- **Kringloop:** door middel van een aantal plaatjes van algen, watervlooien, vissen etc. werd door de kinderen een kringloop gemaakt.
- **Kwaliteit van water:** door middel van een aantal proeven werd de kwaliteit van het water bepaald (o.a. PH-meting).
- **Helderheid** van het water etc.
- **Waterdiertjes:** met behulp van schepnetjes werd het slootje en het vennetje leeggeschept. Deze soorten werden vervolgens gedetermineerd m.b.v. zoekkaarten. Een aantal waterdiertjes die onder andere zijn gevonden; groene kikker, kleine watersalamander, bloedzuiger, schijfslak, schrijvertje, schaatsenrijder etc.
- **Waterplanten:** met behulp van zoekkaarten werden de planten rondom het water gedetermineerd. Enkele gevonden planten waren; lisdodde, waterweegbree en kikkerbeet.

De kinderen waren erg enthousiast met deze activiteiten bezig. Ze waren ook erg verbaasd over de hoeveelheid leven wat zich in en om het water bevind. De tijd was dan ook voorbij gevlogen, rond twaalf uur werd deze activiteit beëindigd. Een geslaagde eerste bijeenkomst van deze groep! De volgende activiteiten die voor de komende weken gepland zijn; bomenherkenning, vogelherkenning/-trek, paddestoelen, herfst, uilen, nestkasten en dassen.

Coördinator Jeugdnatuurgroep,
Peter van de Braak

Oproep

Op dit moment heeft de Jeugdnatuurgroep zeven enthousiaste begeleiders. Om de belasting van het huidige team wat te verlichten zijn wij op zoek naar minimaal drie extra begeleiders. Wij doen een dringend beroep aan eenieder om bijvoorbeeld één keer per maand een zaterdagochtend vrij te maken om een groepje kinderen (tussen 8 en 13 jaar) te begeleiden. Ervaring is niet direct vereist, enthousiasme wel! Wij zij ervan overtuigd dat zowel de kinderen als de begeleiders hieraan veel plezier zullen beleven!

Voor informatie en aanmelding graag bellen met Peter van de Braak, telefoon: 0413-253586.

Hoi beste lezers

Dit was de eerste keer bij de jeugdnatuurgroep. Deze keer ging het over waterleven. We gingen eerst met elkaar kennis maken. Daarna gingen we naar buiten waar de poel was, we werden daar in vier groepen verdeeld. Bij de groep zijn in totaal 25 kinderen en er staan er nog een heleboel op de wachtlijst.

Bij de poel hebben we veel geleerd over: waterdieren, waterplanten, de zuur graad en de voedselkringloop. Bij Lex (een van de leiders) leerden we veel over: bloedzuigers, libellen, larve, bootsmannetjes, geelgerande waterkevers en de salamanders. We mochten de grootste salamander vasthouden die we hadden, dat vonden we erg leuk. Verder leerden we veel over de waterplanten die er leefden zoals: waterweegbree, kalmoes, drijvend fonteinkruid en nog veel meer.

Verder namen we de zuurgraad van verschillende vloeistoffen. De vloeistoffen waren: kraanwater, zeepsop, cola, azijn, suikerwater, citroensap en slootwater. We leerden dat de zuurgraad altijd tussen de 0 en de 14 zit. Onder de 7 is het zuur en boven de 7 is het basisch of kalkrijk en waarde 7 is neutraal. Tenslotte leerden we veel over de voedselkringloop die altijd met een plant begint.

En zonder onze leiders zouden we het niet halen, dus daarom bedankt: Fred, Lex, Willem, Peter, Elly en Evie.

Dit verslag werd gemaakt door: Martje Kuijpers en Annemieke Dortmans.

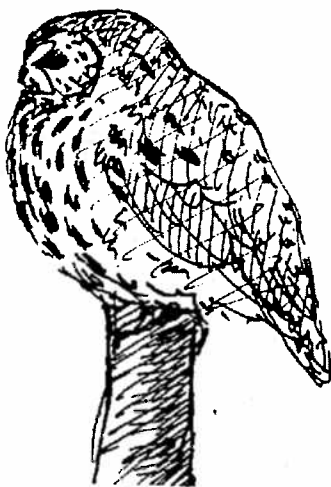
Vogel onder de loep... de Bosuil

Deze keer wil ik iets vertellen over de Bosuil ofwel met de wetenschappelijke naam aangeduid Stix Aluco. Toen ik laatst 's avonds laat samen met een collega met de dierenambulance naar het asiel reed zag ik daar in het licht van de ambulance eerst een konijn razendsnel weggrennen... achtervolgd door een, laag boven de grond vliegende, bosuil. Een geweldig gezicht, de uil volgde het konijn zeker nog zo'n twintig meter voordat de vogel toch wat gestoord werd door ons en zich daarom op een dode boom neer vleide net naast de weg.

We stopten even en konden deze prachtige nachtjager geweldig goed observeren. De uil keek ons aan alsof hij wilde zeggen dat hij het vervelend vond dat we zijn prooi hadden doen ontkomen. Het was een vrij donkere vogel. Bosuilen zijn er in diverse kleurslagen. Zo zijn er naast de typisch bruin gekleurde exemplaren in donkere en lichtere tinten, ook grijze vogels die qua kleuren veel lijken op de Oeraluil en Laplanduil. Met een grootte van ca. 38 cm is de Bosuil echter aanzienlijk kleiner van formaat dan deze twee soorten die hier natuurlijk ook niet voorkomen.

Opvallend is tevens de ronde kop (zonder oorpluimpjes) met de grote donkere ogen. Dicht tegen een boomstam aangedrukt is de Bosuil net als andere uilensoorten voor een ongeïmproviseerd oog haast niet waar te nemen. Meestal is de uil het beste te lokaliseren aan de hand van zijn geluid. Wie denkt dat alle uilen simpelweg "Oe" roepen, komt met name bij de Bosuil zeer bedrogen uit. Met name tijdens de baltstijd zijn deze vogels enorm luidruchtig waarbij ze de meest angstaanjagende kreten, gejammer en gekrijs kunnen laten horen die menig persoon direct voorgoed uit het bos zou verjagen. Maar normaal gesproken is het geluid van een bosuil 'het' kenmerkende geluid wat de mensen vaak aan uilen toeschrijven. Ik heb zelf de mening dat bij ons in de regio de laatste tijd weer wat vaker bosuilen te zien en vooral te horen zijn. Als ik eens laat op pad ben dan hoor ik regelmatig dat de bosuil ook weer wakker is. Al is de ransuil in onze bossen natuurlijk veel algemener vertegenwoordigd. Evenals bijna alle andere Nederlandse uilen, is de Bosuil bij ons een standvogel. Hij bewoont het liefst de wat oudere en (loof)bosrijke gebieden, het liefst zo gevarieerd mogelijk. Ook is het een uilensoort die nogal eens in diverse parken en grotere tuinen kan voorkomen. Het gebied waar wij hem zagen, in de buurt van de skibaan en de vuilnisbelt is dan ook een gebied wat best wel een goed biotoop voor dit dier is. Daar heb ik de bosuil dan ook al erg vaak gehoord, maar voorheen nog nooit eerder gezien.

De Bosuil is een typische hollenbroeder. Voor het broeden heeft de bosuil een grote voorkeur voor oude loofbomen en maakt voor zijn nest dan ook graag gebruik van eventuele gaten en nissen die dit soort bomen vaak bevatten. Omdat het jammer genoeg nogal eens beleid is om oude en rottende bomen te kappen verdwijnen veel traditionele nestplaatsen voor deze vogel, maar hier kan middels speciale nestkasten dan vaak toch weer voor een alternatief worden gezorgd. Veel bosuilen weten inmiddels hun kunstmatige nest zeer te waarderen. Daarnaast wordt ook gebruik gemaakt van gaten en nissen in oude gebouwen of verlaten nesten van voornamelijk roofvogels en kraaiachtigen. En soms wordt bij gebrek aan beter zelfs wel eens een konijnenhol als nestplaats verkozen.

De balts van Bosuilen begint soms al in december en het is al geen uitzondering meer dat men in februari soms al bewoonde nesten kan vinden waarin de eerste witte en vrijwel ronde eieren al zijn gelegd. Het vrouwtje van de Bosuil legt tussen de drie tot zes eieren die ongeveer een maand worden bebroed. De jongen blijven ca. 20 tot 25 dagen in het nest, maar gaan dan al vroeg op ontdekking in de takken rondom het nest. Een erg mooi gezicht die rondklimmende en vaak luid schreeuwende jongen. Dit is dan ook vaak de tijd dat men 'verlaten jonkies' vindt. Deze zijn dan dus niet verlaten, maar gewoon de wijde wereld alvast aan het verkennen voordat ze definitief kunnen (uit)vliegen. De dierenambulance wordt regelmatig gebeld voor dergelijke gevallen. Vaak is het dan gelukkig mogelijk zo'n jonge uil gewoon terug te zetten op de plaats waar deze is gevonden. En als je dan heel rustig in de avond blijft observeren zie je dat de ouders dit dier feilloos weten op te sporen en van voedsel weten te voorzien. De jongen blijven gewoonlijk ca. drie maanden in het territorium van de ouders voordat ze hun eigen plaats in de natuur gaan opzoeken. Bosuilen sluiten gewoonlijk een huwelijk voor het leven en zoeken pas ingeval van sterfte een andere partner. Ook hun territorium blijven ze het gehele jaar bezetten.

Het dieet van de Bosuil is een typisch uilendieet van voornamelijk muizen. Daarnaast vangt hij ook kleinere vogels, insecten, regenwormen, amfibieën en zelfs vleermuizen. Het lijkt erop dat deze uilensoort zich met zijn prooiselectie beter weet aan te passen wanneer er toevallig eens een slecht aanbod van muizen is. Zijn aandacht zal dan worden verlegd naar prooien zoals kleinere vogels die hij vaak tijdens hun slaap verrast. Mede daarom 'schelden' veel vogels uilen nogal eens uit als zij overdag zitten te slapen. Wat wij dus zagen... het achtervolgen van een konijn is zeker uniek te noemen. Maar het was echt het geval, de uil vloog zeer duidelijk achter het wegvlochtende konijn aan. Wat maar eens laat zien dat de bosuil niet voor een gat te vangen is. Sorry uil... jammer dat we je hebben gestoord!

Tot de volgende keer maar weer, dan probeer ik weer wat te vertellen over een andere vogel waarmee ik op de een of andere manier in aanraking ben gekomen.

Pedro van den Acker

Het VLU-jaar is nog niet voorbij of is al weer gestart!

Het zou de lezers vervelen als er dagelijks in de krant hetzelfde nieuws stond. Toch heeft de werkgroep Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (VLU), ondanks hun zeer regelmatige patroon van werkdagen, weer een bijzonder hoge productiviteit gekend in het seizoen 2000-2001. De werkdagen vervelen nooit. De voorbereiding

valt soms wat zwaar, maar telkens weer nieuwe biotoopjes aanpakken, herstellen, beheren of adviseren en jawel ook observeren is boeiend. Verhalen horen van vogelaars die bij de nieuw ontwikkelde projecten weer nieuwe vogelsoorten hebben gezien verveeld nooit.

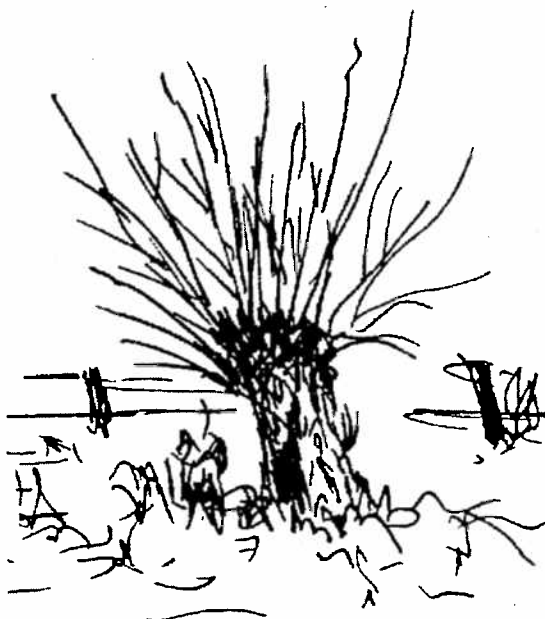
“Van graven en planten naar knotten en zagen komen we struinend de winter door om in de zomer nog enkele keren te knippen en te maaien”.

Korter kan een jaarverslag niet zijn zei ik tijdens de jaar vergadering op 3 september jl. Wie meer over de activiteiten van het VLU wil weten van het afgelopen jaar kan nog een jaarverslag komen ophalen bij mij. Ook het afgelopen seizoen hebben we ondanks veel slecht-weer-werkdagen ons weer goed bij de Brabantse topper van verzet werk kunnen plaatsen. Het meest vernieuwend zijn de verhalen over ARBO voor landschapbeheerders. Ja ook wij moeten deze arbeidsomstandighedenwet navolgen. Weliswaar niet zoals in het bedrijfsleven maar toch komt er best wat papierwerk bij kijken. Het blijft tenslotte mensenwerk. Met de ondersteuning van het provinciaal Coördinatiepunt Landschapsbeheer worden wij tijdens enkele thema-avonden “bijgespijkerd”. Hiervoor is ook een klein provinciaal budget beschikbaar als tegemoetkoming. Het afgelopen jaar heeft een amateur-fotograaf onze werkwijze vastgelegd. Deze dia's hebben al bij tal van groepen in de provincie de ARBO thema-avonden ondersteund. Hierbij is Koos van de Linden zijn onhandige manier van koffie drinken niemand ontgaan.

Voor het aankomend jaar gaan we er weer met vrijwillig frisse moed tegenaan. Tijdens de tien grote werkdagen in zeven verschillende biotopen zijn jullie wederom welkom op één of meer van de werkdagen. Na enige jaren van bescheiden PR voeren, heeft de pers laten weten naar onze werkdagen te willen komen. Tijdens de werkdag van november wil Omroep Brabant “mee komen werken”. In december en maart is Skyline aanwezig en in het kader van het landschapbeleidsplan zal het Brabants Dagblad ook nog uitgenodigd worden. Ook zullen wij een werkdag organiseren met een scoutinggroep en natuurlijk ook met onze nieuwe Jeugdnatuurwacht, die onlangs is gestart. Alvast succes heren en dames coördinatoren! Het VLU jaarprogramma lezen jullie elders in dit Bruijsel.

Tot ziens op één van onze werkdagen.

Namens Vrijwillig Landschapsbeheer Uden,
Willem Peters

Jaarprogramma V.L.U. 2001-2002

Werkgroep Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (VLU); 10x actief!

De werkgroep VLU houdt zich bezig met aanleg, herstel en onderhoud van kleine landschapselementen, zoals houtsingels, poelen en knotwilgen. De VLU heeft voor het werkseizoen 2001-2002 een dialezing, tien werkdagen en een excursie gepland. Er zullen tijdens deze tien werkdagen diverse beheerswerkzaamheden worden uitgevoerd aan/bij verschillende soorten kleine landschapselementen op o.a. Bedaf, Leijgraaf, Wijstgronden en Kooldert. Wellicht zit er ook iets bij voor u!

Werkdagen vrijwillig landschapsbeheer; bezig zijn in de natuur!

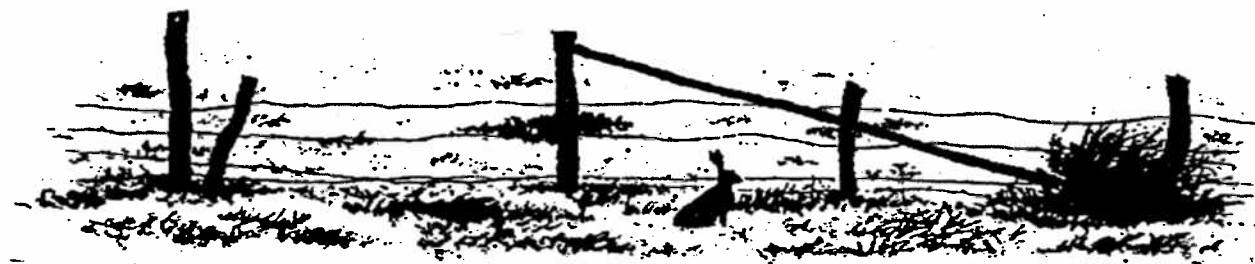
De werkdagen worden altijd op zaterdagochtend gehouden. Ze beginnen om 9.00 uur en worden afgerond om ongeveer 12.00 uur. Om 10.30 uur wordt er altijd een koffiepauze ingelast. De vrijwilligers dienen zelf voor gepaste kleding en het juiste schoeisel te zorgen. De VLU zorgt voor gereedschap, koffie en het afsluiten van aanvullende verzekeringen. De werkdagen zijn zowel spannend als ontspannend en heel gezellig. Wie weet vindt U het ook leuk!

Programma 2001-2002; graven, snoeien, planten, knotten, struinen en maaien!

<u>Nr.:</u>	<u>Werkzaamheden:</u>	<u>Plaats:</u>	<u>Dag:</u>	<u>Tijd:</u>
--	Jaarvergadering/Dialezing	Groenhoeve	03-09-2001	19.00 uur
01	Herstel/graven Bospoel	Goordonk	22-09-2001	9.00 uur
02	Terugzetten houtwal	Hoogstraat	20-10-2001	9.00 uur
--	Opening seizoen Noord-Brabant	Etten-Leur	10-11-2001	9.00 uur
03	Aanplant bosbeplanting	Goordonk	17-11-2001	9.00 uur
04	Terugzetten houtwal/bos	Groenhoeve	08-12-2001	9.00 uur
--	Knotten wilgjes	Patrijsweg	27-12-2001	9.00 uur
05	Knotten wilgen	Loo	29-12-2001	9.00 uur
06	Terugzetten singel	Kooldert	12-01-2002	9.00 uur
07	Terugzetten eikensingel	Hooistraat	16-02-2002	9.00 uur
08	Verwijderen opslag heide	Duinen	09-03-2002	9.00 uur
--	Assisteren Boomplantdag	Uden e.o.	20-03-2002	9.00 uur
--	Wandel/Fiets-excursie KLE	Uden e.o.	14-04-2002	10.30 uur
09	Maaien kersenboomgaard	Patrijsweg	01-06-2002	9.00 uur
--	Maaien en snoeien voortuin	Groenhoeve	06-07-2002	9.00 uur
10	Maaien kersenboomgaard	Patrijsweg	24-08-2002	9.00 uur

Contactpersoon werkgroep VLU (voor meer informatie)

Willem Peters, Ploegdrijverke 12 te Uden.
Telefoon : 0413-252529.

Geslaagde excursie naar het Naardermeer!

Op 24 juni 2001 om kwart voor acht vertrekken we, in colonne, voor deze excursie van de Vogelwacht. De reis verloopt voorspoedig. In de buurt van Hilversum zien we een buizerd op een lantaarnpaal. We passeren het Gooi(-se matras) bij de meeste artiesten welbekend, maar wij komen voor de "ge vleugelde artiesten". Bij aanvang van de excursie zien we een ooievaar in de wei (pas op dames, je weet maar nooit!). Verder worden we welkom geheten door een winterkoning, die zijn mooiste liedje fluit, een witte kwikstaart, boerenzwaluwen en een eenzaam overvliegende kievit. We genieten van het kraakheldere water in de sloot met de stekelbaarsjes en de krabbescheer; net een groot aquarium. In een winkel van Natuurmonumenten maken we kennis met onze gids, Jauke Diekman, die ons de geschiedenis vertelt van het Naardermeer. In de 17de eeuw werd geprobeerd om het meer droog te leggen. Maar in de oorlog met de Spanjaarden werd alles weer onder water gezet. Daarna werd met een stoomgemaal wederom geprobeerd het meer droog te leggen, maar de pogingen zijn na twee jaar gestaakt. Het kwelwater liet zich niet dwingen. Een jaar na de bemaling zat er weer vis in het meer. Begin 19de eeuw werden er weer pogingen gedaan, nu om in het meer huisvuil te dumpen. Hiertegen werd geprotesteerd door Jac. P. Tjisse, de oprichter van Natuurmonumenten. Rond 1905-1906 werd er geld ingezameld en kon de vereniging het Naardermeer aankopen. Het water, afkomstig uit het IJsselmeer, wordt eerst gezuiverd. De verbindingen met de omliggende poldergebiedjes worden afgesloten, zodat het water daar zijn natuurlijke gang kan gaan. Het Naardermeer is nu alleen komen te staan. Wel zijn er plannen om een open verbinding te maken met de 's-Gravelandse Plassen voor het wild. Het riet wordt actief beheerd, anders zou het meer in een moerasbos veranderen.

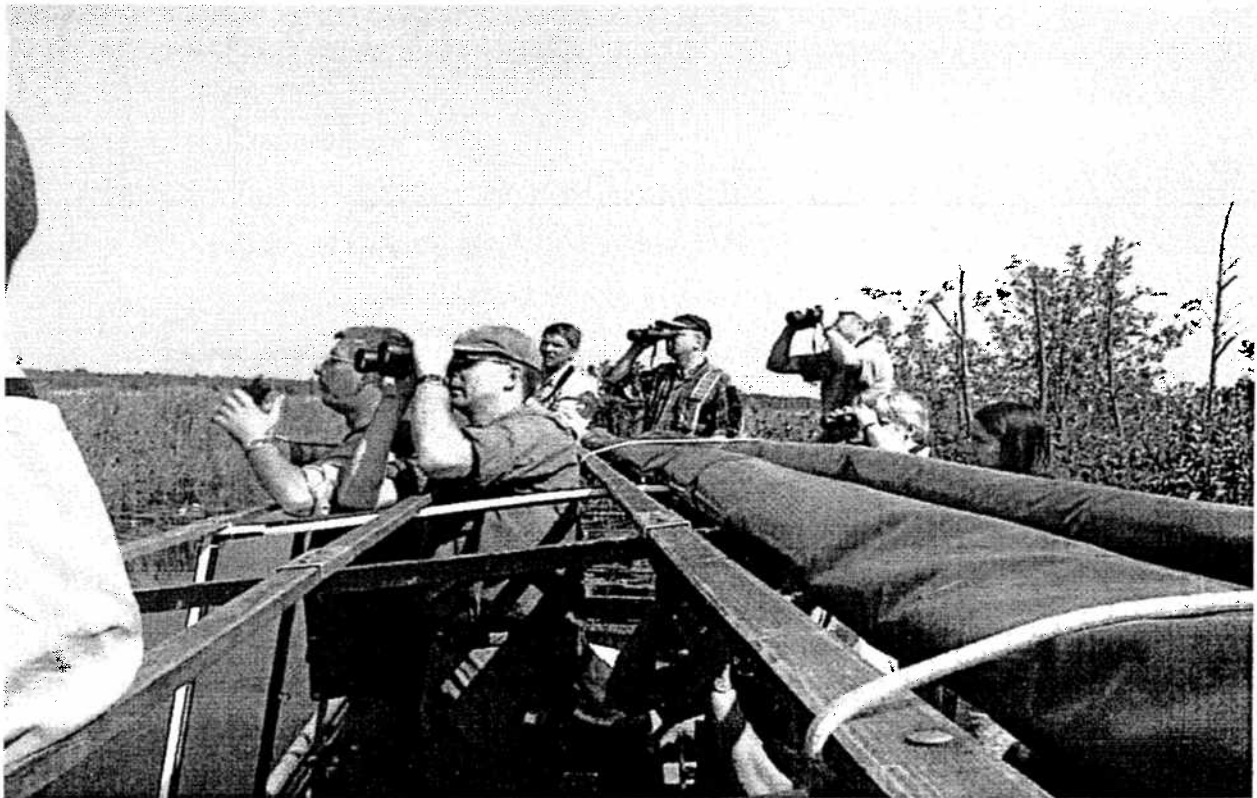
We stappen met zijn allen in de boot en de tocht kan beginnen. We bekijken de gele plomp die onder water ook bladeren heeft. Een buizerd wordt door zwarte sterns weggejaagd, hij kwam te dicht bij de kolonie en daar zijn ze niet van gediend. De zwarte sterns worden ook wel de zwaluwen van het moeras genoemd. Ze komen mooi langs de boot een showtje geven zodat we ze goed kunnen bekijken. Voor het traject dat de aalscholvers afleggen als ze gaan foerageren op het IJsselmeer zijn de hoogspanningskabels in dit vogelrijke gebied expres lager aangelegd. We zien van nabij zwarte sterns, die broeden op kleine vlotjes op het water. De populatie is in de laatste jaren helaas achteruit gegaan. Ook zien we enkele fuutjes, ze stellen ons bezoek niet op prijs en duiken onder. In een boom laat een rietgors zich bekijken

en in het riet fluit een kleine karekiet. In de verte zien we een purperreiger. We genieten van de waterlelies die ons doen denken aan de Efteling. Het sprookje van koningin Fabiola. We passeren de waterscheerling, dit is de giftigste plant van Nederland. Ondertussen zijn de vogelaars zo enthousiast geworden dat ze boven op de banken klimmen, om alles nog beter te zien. Dit is puur genieten!!! De boot stopt even om een boomvalk in een boom te kunnen bekijken. Een witgatje vliegt weg en een visdiefje is op zoek naar voedsel. Met vrolijk gekwaak begroet een groene kikker ons. Een bruine kiekendief komt over. We komen een grote libel (dubbeldekker) tegen, vervolgens een grote zilverreiger, enkele kemphaantjes en een plevier. Regelmatig passeren er ook zilveren "vogels" in de lucht, een soort waar wij niet in geïnteresseerd zijn (vliegtuigen dus). We bekijken de dagkoekoeksbloem en het moerasvergeet-mij-nietje. Enkele purperreigers komen overgevlogen. We zien het gekarteld hoefblad. De kale jonker steekt boven het riet uit met veel blauwe libellen daar weer boven.

Een sperwer is rondjes aan het vliegen, prooi op het spoor? We stoppen bij de aalscholverkolonie. Een aalscholver met jong vangt een kilo vis per dag. Eén vogel heeft aan 400 gram genoeg. Het blijft prachtig deze vogels vanuit de hut te bekijken. We vervolgen onze boottocht en zien overvliegende grutto's en een grote karekiet. Ongeveer vijfendertig knobbelzwanen dobberen op het water en langs het riet zwemmen meerkoetjes. We passeren mattenbies. Door wervelingen, veroorzaakt door de boot, komen luchtballonnen naar de oppervlakte: moerasgas. We varen langs veenwortel, waterlelies, gele plomp, grote boterbloem, zwanebloem en valeriaan met zijn witte bloemen. In een boom zien we het nest van een buizerd waar de jongen al van zijn uitvlogen.

Na afloop van de boottocht nemen we afscheid van de gids en vervolgen wij onze weg. We zien twee boomvalken, een wespindief en een buizerd. Om ongeveer 13.00 uur gaan we naar de Lepelaarsplassen. Vervolgens wandelen we langs de dijk naar kilometerpaal 10.4 waar we de woestijnplevier hopen te zien. Eerst zien we langs de dijk in het water wintertalingen, kuifeenden, wilde eenden, jonge tureluurs en op een zandplaat een bontbekplevier. Boven ons spreeuwen, een reiger en een zilverreiger. Uiteindelijk kunnen we de woestijnplevier goed bekijken met een telescoopkijker. Tijdens de wandeling terug zien we de kuifmees, roerdomp en een bruine kiekendiefvrouwtje. Rond drie uur 's middags besluiten we om in Lelystad een frietje of terrasje te pakken. Vogelen maakt per slot van rekening hongerig en dorstig. Het V.O.C. schip (Verenigde Oost-Indische Compagnie) wordt daar door ons bekeken. Het is toch een kunstwerk, de bouw van zo'n schip. Bij de Grote en de Kleine Bult (alom bekend bij de vogelaars) genieten we, met het uitzicht over de Flevopolders, nog enige tijd na op een bankje. Boven het prachtige polderlandschap zien we ook nog een blauwborst. Na al deze waarnemingen kun je de excursie in volle tevredenheid afsluiten. Ongeveer half vijf beginnen we de terugreis richting Uden waar we, moe maar voldaan, om kwart over zes aankomen. Zeer zeker voor herhaling vatbaar.

Jan Vloet

Een zondagmorgenwandeling in september

Een combinatie van fauna, flora en brunch.

Het was een prima idee om een wandeling te organiseren op zondagmorgen 2 september waarbij, naast het waarnemen van vogels, ook de gelegenheid werd geboden om kennis te nemen van de flora en...om "halfweg" te ontbijten en naar elkaars interessante (vakantie) verhalen te luisteren. Om acht uur vertrokken zeventien enthousiastelingen vanaf het Bezoekerscentrum Slabroek. Een van de eerste waarnemingen was een demonstratie van twee haviken. De wandeling door het prachtige begrazingsgebied bood, naast het zien van het begin van de najaarstrek, bijzondere zaken uit de flora. Op de plaatsen waar nu nog maar kort geleden de laag teelaarde werd afgegraven groeien nu alweer vele soorten planten en bloemen. Heel apart was het oeverkruid in de omgeving van een poeltje. Jan-Willem vertelde dat dat kruid slechts op vijftien plaatsen in ons land voorkomt. Het is een vrijwel platliggend kruid wat slechts kan groeien door kwelwater en een kalkrijke bodem. Verder was er veel zonnedaauw, leeuwenbekjes en gagel. Gagel ruikt lekker en werd vroeger gebruikt in de bedstee om de gezonde lucht wat te veraangenamen. De steenvruchtjes van de gagel zijn bedekt met hars waarvan men kaarsen kan maken. Het plantje werd ook wel tussen linnengoed gelegd. Na de flora was het weer de beurt van de vogels. Schitterend om te zien was een ruzie tussen twee sperwers en zes vlaamse gaaien. Onophoudelijk vielen ze, scherend langs de boomtoppen, elkaar lastig. Veel aandacht trokken de groepen boerenzwaluwen, waartussen gele kwikstaarten en diverse roodborsttapuiten vlogen. Rond half elf troffen we op het grasveld bij het Slingepad een tafeltje welgedekt aan. Gina had goed voor ons gezorgd: Koffie, thee, melk, frisdrank, allerlei soorten broodjes en beleg. Gina nogmaals bedankt. Half twaalf waren we terug bij het Bezoekerscentrum en werd de eindstand opgemaakt van waargenomen vogels.

Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Boomkruiper, Ekster, Gele Kwikstaart, Groene Specht, Grauwe Vliegenvanger, Grote Bonte Specht, Grote Lijster, Havik, Holenduif, Houtduif, Huismus, Huiszwaluw, Koolmees, Matkop, Merel, Paap, Roodborsttapuit, Sperwer, Spreeuw, Staartmees, Tapuit, Torenvalk, Vlaamse Gaai, Watersnip, Wilde eend, Witte Kwikstaart en Zwarte kraai.

Een ochtend om geen spijt van de hebben
en zeker voor herhaling vatbaar!

Aad van Toor

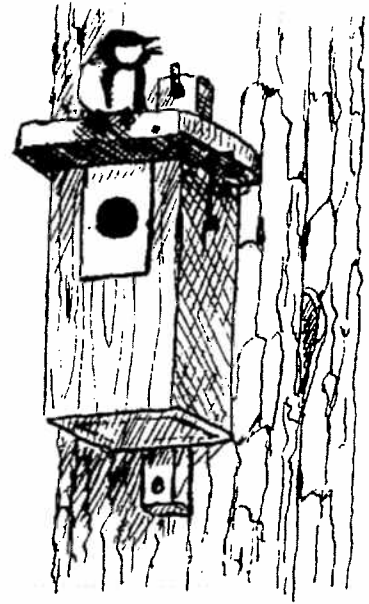

Grauwe Vliegenvanger

Jaarverslag werkgroep Nestkasten

Helaas hebben we niet kunnen werken zoals we dat wilden door de beruchte MKZ-crisis, afgelopen voorjaar. Maar we hebben ook niet helemaal stilgezeten. Nadat de bossen weer opengesteld waren zijn we er toch weer op uit getrokken. Theo Thijssen en Lilian Beniers hebben de nestkasten in het gedeelte van Staatsbosbeheer weggehaald en elders opgehangen. Theo heeft een adres waar hij prima hout voor nestkasten kan krijgen. Hij gaat binnenkort de nestkasten controleren en repareren en eventueel vervangen.

In het gebied van Henk van den Acker zijn driekwart van de nestkasten weggehaald. Dit is natuurlijk erg jammer, maar Henk laat zich niet ontmoedigen en gaat nieuwe kasten maken en ophangen. Het is maar te hopen, dat de verzamelaar verzadigd geraakt en onze vogeltjes niet weer dakloos worden. Willie Bergmans heeft nog wel gecontroleerd maar geen resultaten genoteerd. Bij hem liggen op maat gezaagde nestkasten klaar, die alleen nog maar in elkaar gezet hoeven te worden.

In Odiliapeel wordt gecontroleerd door Koos van der Linden, Johan van Roosmalen en Hans en Maria van Bommel. Hans en Maria moeten echter nog ingewijd worden in de "geheimen" van het nestkasten controleren. Hiervoor zullen Koos en Johan zorg dragen. Het terrein rond de Groenhoeve wordt uitgebreid en dit najaar wordt begonnen met de nieuwe aanplant. Er kunnen dan ook nestkasten opgehangen worden, die dan in het volgende voorjaar ook gecontroleerd moeten worden. Hiervoor hebben we nog ten minste twee personen nodig. Nestkastcontrole is een van de mooiste activiteiten van onze vereniging, dus als U belangstelling heeft, kunt U zich opgeven bij ondergetekende. Voor het volgende jaar hopen we op een vogelrijk broedseizoen zonder crisis of ander ongemak.

Harry van Dijk,
Coördinator werkgroep Nestkasten,
Telefoon: 0413-273307.

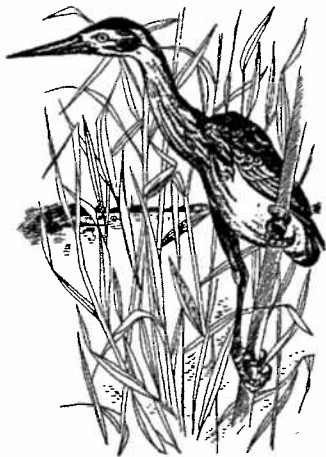
Dierenvrienden

*Op het erf van de boerderij van de familie Mooiman wandelde ooit een duif.
De vijfjarige zoon Bas keek er even naar en vroeg: "Mamma, schieten jagers op
duiven?" "Ja", antwoordde moeder, "op sommige duiven wel."
Waarop Bas vroeg: "is dit een sommige duif?"*

Uit: Magazin Plus

"Bijzondere waarnemingen"

Elke vogelaar kikt op bijzondere waarnemingen. Sommigen gaan hierbij zelfs zover, dat ze vanwege het gebrek aan aandacht of opwinding hierover gaan fantaseren. Deze staaltjes van vogelaarslatijn zijn wel boeiend om aan te horen maar het schiet niet op. Wat maakt een waarneming nou eigenlijk bijzonder? Meestal gaat het hierbij om waarnemingen die in ons vogelboek op de desbetreffende locatie als 'zeldzaam' of zelfs 'zeer zeldzaam' staan aangeduid. Vaak heeft de vogel zich gewoon vergist en is dan meestal ook in de kortst mogelijke tijd weer vertrokken.

Ik heb in ons land nog nooit een bijzondere vogel als het Woudaapje in de kijker gehad. Dit voorjaar, in Lesbos, struikelde je er bijna over. Rond een klein plasje bij Kaloni telden we eens veertien Woudaapjes! Je kon ze zo met het blote oog zien zitten. Een bijzondere waarneming? Niet echt. Je ziet dus dat het bijzondere van een waarneming nogal betrekkelijk is. Waar je hier van uit je dak gaat kan elders heel gewoon zijn. De vakantietijd is meestal een goede tijd voor bijzondere waarnemingen. Het leuke van een vakantie in het buitenland vind ik dat je soorten die hier heel bijzonder zijn, goed kunt leren kennen en onderscheiden.

Tijdens een wandeling deze zomer langs de Petit Rhône in de Camarque bespeurde ik een zwarte Kleine Zilverreiger!

Onmiskenbaar, een gele snavel en zwarte poten met scherp contrasterende gele achtertenen. Op zo'n moment denk je dat je

een uniek exemplaar in de kijker hebt. Thuis ontdekte ik echter dat het om een verdwaalde Westelijke Riffeiger ging, een soort die normaal alleen langs de West Afrikaanse kust voor komt. Een bijzondere waarneming? Toch wel. Wie roofvogels wil zien moet naar de Spaanse Pyreneeën gaan. We ontdekten daar binnen een week Zwarte- en Rode Wouw, Lammergier, Aasgier en Vale Gier, Bruine- en Grauwe Kiekendief, Havik, Sperwer, Buizerd, Torenvalk, Boomvalk, Slangenarend, Steenarend en Dwer garend. De Havikarend hebben we jammer genoeg gemist, die schijnt daar ook voor te komen. Vale Gieren zijn in de Pyreneeën beslist niet bijzonder, je ziet er daar honderden.

Tijdens een trektocht, hoog in de bergen, zagen we in de verte tientallen Vale Gieren omlaag komen. Wij vermoedden al dat daar iets voor hen te halen viel. Toen we naderbij kwamen ontdekten we tussen het vredig grazende vee een dode koe. De Gieren kregen ons echter in de gaten en zochten een veilig onderkomen hoger op de berghelling. Voor ons een mooie gelegenheid om de dode koe eens nader te bestuderen. De gieren hadden de achterkant opengescheurd. Het krioelde er van de vliegen en duizenden maden verdrongen zich in het rottende vlees. Het kadaver verspreidde echter zo'n gruwelijke stank, dat we er bijna van over onze nek gingen. Truus zei nog 'snap je nou dat die beesten dat nog lusten!'. Ik kon ter plekke niets beters verzinnen dan 'Jij hebt zo net toch ook nog met smaak een broodje met kaas opgegeten'. Na deze inspectie hebben we ons achter een rotsblok verschanst. En jawel hoor, het duurde niet lang of de gieren hobbelden de berghelling weer af teneinde hun smakelijk maal voort te zetten. Ze kropen met hun lange, kale nekken diep in het kadaver. Eén groot exemplaar penetreerde met zijn scherpe snavel de buik via de uiers en bedekte het gehele kadaver met zijn vleugels. Wat een afmeting hebben die vogels, ongelooflijk! Er was een duidelijke hiërarchie te merken. Hoogstens drie gieren konden eten en de rest had het toekijken. Er braken regelmatig felle gevechten uit. Brutalen werden direct afgestraft en moesten menig veer achterlaten. Geboeid hebben we lange tijd toe staan kijken. Toch een bijzondere waarneming? Voor ons in ieder geval wel.

Tijdens een steile afdaling bij het Spaanse Nationale Park Ordesa ontdekte ik recht boven ons voor het eerst het profiel van een Lammergier. Nu is een Lammergier een bijzonder imposante verschijning en ook in de Pyreneeën best wel zeldzaam. Wat doe je dan als rechtgeaard vogelaar? Je gaat als reflex boven op je rem staan en denkt 'hij zal mij niet ontglippen!' Ja, autorijden is voor een vogelaar eigenlijk een gevaarlijke bezigheid. In een haarspeldbocht heb ik mijn telescoop opgesteld. Ik kreeg hem prachtig in het vizier. Hij zweefde statig naar zijn nest dat zich op de steile rotswand, recht boven ons bevond. Diverse medeweggebruikers gaven luid toeterend van hun ongenoegen blijk. (Het is gevoeglijk bekend dat veel vogelaars een asociaal weggebruik vertonen.) Het was waarschijnlijk maar goed dat we geen Spaanse vloeken en scheldwoorden verstonden. Wij bleven gewoon vriendelijk en voorkomend, zoals dat bij de verkeersetiquette past. In ieder geval neemt niemand ons deze bijzondere waarneming meer af!

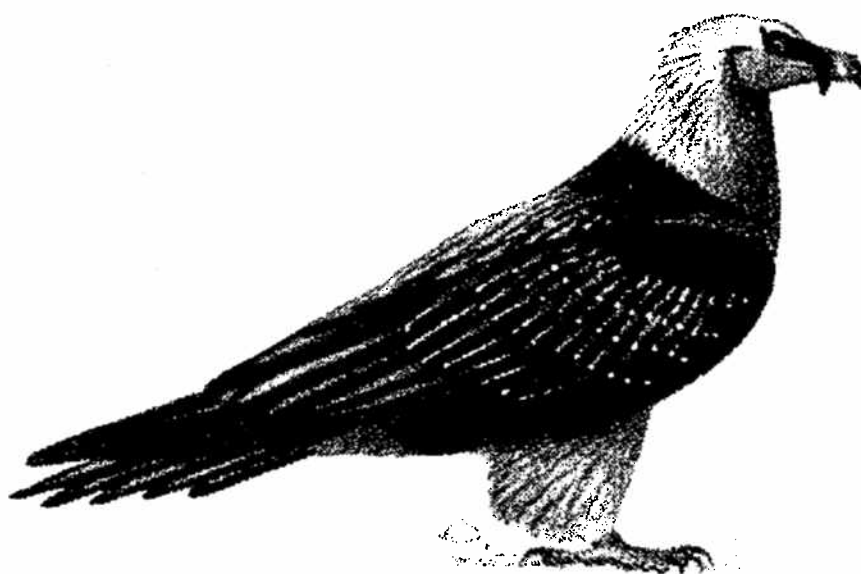
Terwijl ik zo nog na zit te genieten en te peinzen ligt de zomervakantie al weer ver achter ons. De vogeltrek is inmiddels alweer op gang gekomen. De tijd van de bijzondere waarnemingen is weer aangebroken en menig vogelaars hart gaat weer sneller kloppen.

Natuurlijk is het leuk, wanneer je tijdens de trek bijzondere soorten kunt scoren. Maar realiseer je wel dat die gehele vogeltrek één bijzondere waarneming is!

Het mag toch wel super bijzonder heten dat ieder jaar miljoenen vogels aan de trek beginnen. Een tocht vol gevaren en ontberingen waarbij ze vaak vele duizenden kilometers afleggen. 'Natuurlijk', zul je zeggen, 'we kunnen tegenwoordig wetenschappelijk veel verklaren. Het is gewoon genetisch (chemisch) vastgelegd of aangeleerd door de ouders. Ze oriënteren zich gewoon op de zon en 's nachts op de sterrenhemel of zelfs op het aardmagnetisme'.

Inderdaad, we kunnen tegenwoordig door allerlei onderzoeken veel feiten vaststellen. Maar, het grote 'waarom' blijft onbeantwoord. Want, wie vertelt ze eigenlijk waarom en wanneer ze moeten vertrekken? Hoe weten ze eigenlijk zo precies waar hun bestemming ligt? En dat gaat maar door, jaar in jaar uit, als een eeuwigdurende beweging. Hoe meer ik er over nadenk en hoe meer ik er van af denk te weten, hoe minder ik er van begrijp en hoe groter mijn verwondering wordt. Vogelaars, het najaar nadert. De tijd van de bijzondere waarnemingen is weer aangebroken.

Joop Bergsma

Lammergier

Rare vogels op zondagmorgen

Het afgelopen jaar heb ik het vogelen, mijn vroegere hobby, weer opgepakt en ik moet zeggen zo des morgens vroeg zie je veel vreemde vogels van verschillend plumage en ook andere vreemde zaken, een impressie:

Na de vogelcursus ben ik een aantal malen op zondagmorgen met Jan, Wiliam en Bart van de stootvogelgroep Mariaheide mee het veld in gegaan om de lokale roofvogelstand te inventariseren. De eerste morgen was het gelijk raak. In de Goorse bossen vonden we vlak onder een havikshorst, waar als ik het me goed herinner, een tijdje voordien een havik was geschoten, twee verdachte stukken vlees. Deze waren keurig gesneden in plakken van tien bij tien centimeter (zelfs het aanhangend bot was keurig doorgezaagd). We besloten de politie te bellen en deze waren, omdat het de hoogtijdagen van de MKZ waren en verdachte stukken vlees niet in een bos horen te liggen (alleen bij de slager), snel ter plaatse. In de tussentijd hadden wij nog tijd om naar eventuele vergiftigde/dode vogels te kijken. En wat zag ons lodderig oog: een berg asbest, een hoop steenwol met de wietplanten er nog aan, de laatste resten van een koeienkarkas (?) en tussen het verdere, gewone afval een plastic zak met daarin een kat een wel heel erg opgeblazen fenotype. Terwijl de politie proces verbaal opmaakt en de stukken vlees in beslag neemt, stopt de plaatselijke

"latenwelekkeropzondagmorgendoordebossencross club" op een kruispunt honderd meter verderop. De politieauto had net panne en stond met alle deuren en achterklep open om de brandlucht een beetje uit de auto te krijgen. Hierdoor kregen de boscrossers geen argwaan en zwaaiden ze nog even naar die andere vreemde vogels in het bos, die bij een auto met hun goede optiek hun nummerborden probeerden te lezen. Helaas hadden degene met nummerbord deze handig omgedraaid en kon de politie alleen maar de gemotoriseerde collega's er op afsturen. Ja, Ja, je maakt wat mee bij de vogelklup!

Verder zie je ook vaak op zondagmorgen de "o zo lollige medemens", meestal zijn dit kuddes heren op leeftijd met een lichtgewicht racefiets die chirurgisch aan de buik lijkt vastgehecht. Hun roep is karakteristiek en gaat van "jammer, ze zijn net weg" of "te laat" of "nog wat gevangen?" of "kijk een flierefluiter" waarna de gehele roedel een hard hinnikend gelach laat horen (let op, deze is makkelijk van de groene of zwarte specht te onderscheiden door hun lange na-lach!). Gelukkig antwoorden de veel beter onderlegde vogelaars dan "nee, het is een fietsefluiter" of "stil..., ik hoor een pijpelaar die daar achter de bosjes smakkende geluiden maakt met de beflijster", of het aloude "Ja, pas maar op voor de ruigpootbuiser".

Jullie begrijpen dat ik het erg naar mijn zin heb zo 's morgens vroeg, dit is veel leuker dan in je bed liggen!. Graag zou ik van de meer ervaren vogelaars wat goede kreten willen vernemen waarmee de "o zo lollige medemens" verdreven kan worden, of in ieder geval zodanig van repliek gediend kan worden dat hun roep wat minder vaak gehoord zal worden (gelukkig voor de samenleving is het moeilijk voortplanten met zo'n fiets onderaan je buik!) Spaart u mijn mailbox niet (leoballering@hotmail.com), u kunt hoogstens op de junkmail list komen te staan!

Leo Ballering

Druk bezochte publiekswandeling Vogelwacht

Op zondag 16 september jl. stonden zo'n veertig deelnemers bij het Bezoekerscentrum om van daaruit, onder leiding van enthousiaste gidsen van de Vogelwacht, het Maashorstgebied te verkennen. Na een korte verwelkoming door Jan-Willem Hermans vertrok men in drie groepen richting het begrazingsgebied. Zo links en rechts tussen de boerderijen door zagen we al grote groepen vogels, waaronder zwaluwen, zangvogels en ander spul, richting het Zuiden wegtrekken. Het thema van deze wandeling ging over de vogeltrek.

Onze gids, John Hermans, attendeerde de mensen op allerlei wetenswaardigheden die betrekking hadden op de vogeltrek. Ook specifieke kenmerken om vogels te herkennen werden aan het publiek duidelijk gemaakt. Plots zagen we een Zwarte Specht het bos invliegen. Zijn typisch silhouet met een soort van "slange-nek" valt daarbij op. Even verder op krijgen we een "Pieper" in de telescoop. De discussie laait op; is het een Boompieper, Graspieper of misschien zelfs een Ortolaan? Na enig gesteggel houdt de groep het op een Ortolaan. Een wel heel bijzondere doortrekker. In deze tijd van het jaar hoeft je maar omhoog te kijken en de meest bijzondere soorten krijg je in het vizier. Dat denken we dan tenminste. Er is niets zo lastig als het herkennen en determineren van vogels in de lucht. De vorm, silhouet, grootte, vliegwijze en niet in de laatste plaats het (piep)geluid zijn belangrijke kenmerken om vogels in de lucht te herkennen. Nee, geef mij maar het voorjaar, wanneer je de vogels in een boom of struik kunt ontdekken en van dichtbij kunt spotten. De kleuren zijn dan over het algemeen beter zichtbaar. Toch zijn er binnen de Vogelwacht niet zo veel mensen die het vak van "vogels in de lucht" determineren feilloos beheersen. Ik neem er in ieder geval mijn petje voor af.

In het begrazingsgebied aangekomen valt direct de weidsheid van het terrein op. De ruimte en stilte komen als een verademing over. Honderden boeren- en huiszwaluwen scheren hier vlak boven je hoofd op zoek naar wat eetbaars. Al gauw wordt de "pijp" op een Roodborsttapuit gezet. Geheid dat je deze kensoort van de Maashorst in dit gebied tegenkomt. Zittend op een draad of weipaal vliegen ze iedere keer even weg om een wormpje of insect te vangen. Naast de Roodborsttapuit zien we hier ook de Tapuit en het Paapje. Wat verder weg zien we een Buizerd en een "biddende" Torenvalk in het luchtruim. Ook een overvliegende Havik ontgaat de scherpe blik van John niet. De mensen die in planten- en diersoorten geïnteresseerd zijn, komen eveneens aan hun trekken. Een grote Parasolzwam wordt op de gevoelige plaat vastgelegd. In een met water gevuld karrenspoor zaten enkele Padden. Volgens Peter van de Braak "loopt" een pad terwijl een kikker "springt". Ook het zéér zeldzame oeverkruid komt men hier tegen. Wie nog nooit Zonnedauw gezien heeft moet naar het Begrazingsgebied. Dit vleesetende plantje treft men hier overvloedig aan. Mijn zoon, Mark, had tijdens een eerder wandeling kannibalistische neigingen door de Zonnedauw levende vliegjes te voeren. Hij vroeg zich af waar het hongerige mondje zat.

Na ruim drie wandelen of slenteren (met zeer goede weersomstandigheden!) kwamen we weer terug bij het Bezoekerscentrum. Een aantal gaan binnen nog een kop koffie drinken (sommigen met appelgebak). Altijd weer gezellig om bij te praten en de vogelwaarnemingen van de andere groepen te horen. De volgende en tevens laatste publiekswandeling van dit jaar is gepland **op zondag 11 november a.s. om 09.00 uur** bij het Bezoekerscentrum te Uden. Zorg dat je weer van de partij bent! Vogelwachters kunnen de "leken" onder de wandelaars toch het een en ander bijbrengen over de vogels in zijn algemeenheid. En daar is het per slot van rekening ook om te doen.

Coördinator Werkgroep Publiciteit,
Peter Noy

Wetenswaardigheden ...

Kraanvogel is weer terug

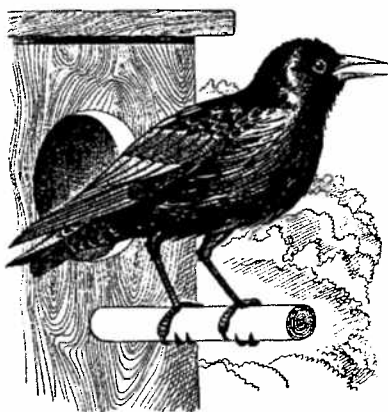
Voor het eerst in 250 jaar broedt er weer een kraanvogel in Nederland. In het Fochteloërveen heeft een kraanvogelpaar een jong grootgebracht. De majestueuze vogel is rond 1750 uit Nederland verdwenen toen er steeds meer moerassen werden drooggelegd. Alleen tijdens de trek zagen we nog kraanvogels in Nederland.

Uit: Brabants Dagblad, 19 juni 2001

Zeearend lijkt zich te vestigen in Nederland

Boswachters van Staatsbosbeheer hebben de afgelopen dagen op vijf plaatsen in Nederland verschillende zeearenden gezien. Het gaat om de Oostvaardersplassen, Weerribben, Duursche Waarden, Vossemeer en Biesbosch. De boswachters vermoeden dat het geen "dwaalgasten" zijn, die wel vaker in Nederland worden gesignaleerd. Deze dieren vertonen gedrag dat erop duidt dat ze zich mogelijk blijvend vestigen. Tot dusver leeft er nog geen vaste kolonie zeearenden in Nederland. "Vol verwachting klopt ons hart", aldus de woordvoerder van Staatsbosbeheer. Zeearenden broeden wel in onder meer Polen en Oost-Duitsland. Hun leefgebied breidt zich naar het westen uit, inmiddels tot op 150 kilometer van de Nederlandse grens.

Uit: Brabants Dagblad, 31 mei 2001

Vogels imiteren geluid GSM's

Natuurlijke liefhebbers die dachten op het Britse platteland verlost te zijn van die vervelende mobiele telefoon, komen bedrogen uit. Vogels imiteren tegenwoordig de belgeluiden van de "mobieltjes". Dat meldt de RSPB, de Britse Vogelbescherming. Vooral de mannetjes van de spreeuw en zanglijster imiteren deze nieuwe tonen. Maar ook de merel is niet immuun voor het moderne geluid. De vogels gebruiken de geluidjes vooral om op te scheppen over hun eigen succes en om vrouwtjes aan te trekken.

Uit: ANP, voorjaar 2001

Nachtzwaluw opmerkelijk talrijk in 2001

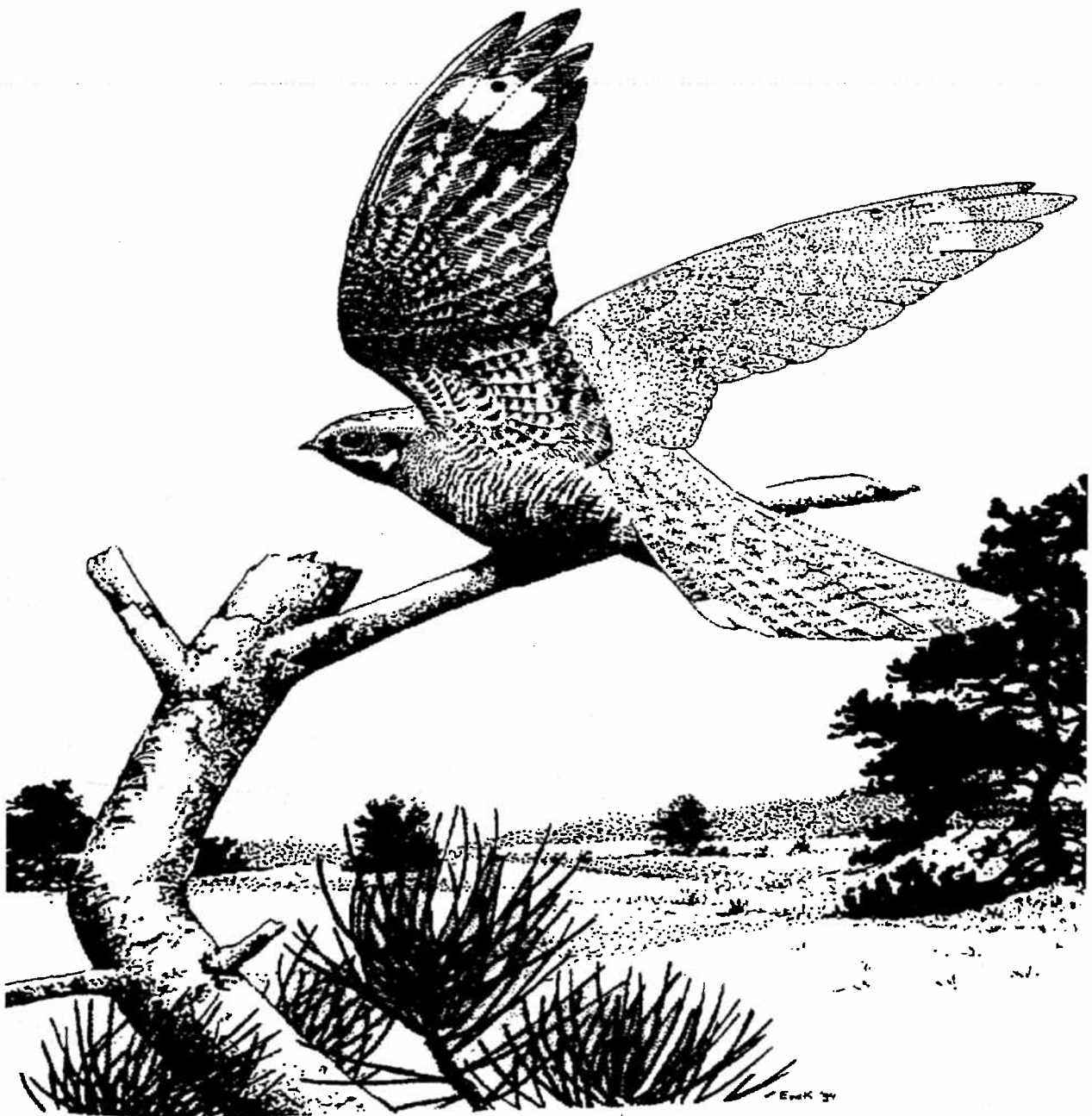
De nachtzwaluw is een vreemde eend in de Nederlandse vogelbijt. De naam "zwaluw" suggereert dat het een familielid is van de andere zwaluwen die in Nederland voorkomen. Niets is echter minder waar. Hij behoort tot de nachtzwaluwfamilie. Deze uitgesproken bruin/grijs gevlekte nachtvogel krijgt men zelden te zien. Overdag zitten ze volledig vertrouwend op hun schutkleur op de grond of op een kale tak te slapen. In de schemering worden ze pas actief. Het snorrende geluid van de mannetjes in het broedseizoen is onmiskenbaar en van verre te horen. Op de Zuidoost-Veluwe is de nachtzwaluw in vergelijking met vorig jaar met 52% toegenomen: van 77 naar 117 territoria. Op de Sallandse heuvelrug, Noord-Brabant en Limburg wijzen de voorlopige berichten ook op een toename. De landelijke populatie komt voor 2001 uit op ruim duizend paar, ruim het dubbele van enkele jaren geleden. De oorzaken van de toename zijn niet precies bekend. De lange reeks van warmere perioden dan gemiddeld in mei tot en met augustus van 1990 tot en met 2001 is gunstig geweest. Dit heeft nachtzwaluwen in staat gesteld om twee keer te broeden.

De nachtzwaluw is een van onze grootste vogels die louter leeft van grote vliegende insecten. Er zijn aanwijzingen dat -mogelijk ook een klimaat-effect- het aantal nachtvlinders is toegenomen. Het toegenomen aanbod aan nachtvlinders is vermoedelijk de reden dat de nachtzwaluw het op de Veluwe zo goed doet. Opmerkelijk is verder dat op enkele, druk door recreanten bezochte, heidevelden op de Veluwe zich dit jaar pas nachtzwaluwen vestigden. Deze terreinen waren tot begin juli afgegrensd vanwege de MKZ-crisis. De rust heeft de nachtzwaluw dus mogelijk in de kaart gespeeld.

Bron: SOVON-nieuws, 28 augustus 2001 (illustratie uit SOVON-Nieuws september 2001)

Opmerking: Ook in de Maashorst broeden nachtzwaluwen. Dit jaar weer vijf tot zeven paren, waarmee de stand gelijk is gebleven ten opzichte van enkele jaren geleden.

John Hermans

Landelijke Dag voor vogelaars

Zaterdag 1 december aanstaande te Nijmegen

Op zaterdag 1 december a.s. organiseert SOVON Vogelonderzoek Nederland in samenwerking met Vogelbescherming Nederland en de Nederlandse Ornithologische Unie (NOU) haar jaarlijkse Landelijke Dag. De dag is gratis te bezoeken voor iedereen met hart voor vogels (tellen). Naast de uitgebreide info- en boekenmarkt en kunstenaarsgalerij zijn er de hele dag lezingen van gerenommeerde vogelonderzoekers. Voor de jeugd van zes tot en met elf jaar is er de hele dag een speciaal jeugdprogramma. De kosten hiervan bedragen f 20,= per kind (van tevoren aanmelden is noodzakelijk). De Landelijke Dag vindt, evenals vorig jaar, plaats in Concertgebouw "De Vereeniging" te Nijmegen, op vijf minuten loopafstand van station Nijmegen.

Ook dit jaar is er een dubbelprogramma: in de bovenzaal van de Vereeniging wordt een lezingencyclus georganiseerd door het Nederlands Centrum voor Natuuronderzoek (NCN). Het NCN is een samenwerkingsverband van organisaties op het gebied van ecologie, natuurbeheer en -beleid, waaronder SOVON. De NCN-lezingen zijn uiteraard ook bij te wonen door Landelijke Dag-bezoekers.

Het jeugdprogramma bestaat in ieder geval uit een vogelexcursie door de Ooijpolder bij Nijmegen. Vorig jaar was dit een groot succes en konden de jeugdige deelnemers melden, dat ze onder andere dertien grote zilverreigers en 81 kraanvogels hadden gezien! De deelname is echter wel beperkt, dus geef uw kind(eren) ruim van tevoren op, om teleurstellingen te voorkomen. SOVON-tellers ontvangen begin november een uitnodiging met het definitieve programma. Deze staat ook vermeldt op de SOVON-homepage, www.sovon.nl en is bovendien aan te vragen bij SOVON: info@sovon.nl of telefoon: 024-6848111.

Telpost Brobbelbies 2001

Vorig jaar hebben we met succes gedurende de herfst in de Brobbelbies allerlei overvliegende vogels geteld. Inmiddels zijn we hier weer mee begonnen. Er zijn al weer allerlei leuke waarnemingen genoteerd zoals een zwarte wouw, bruine kiekendieven, grauwe kiekendief, watersnippen en goudplevieren. Als je interesse hebt om de telling bij te wonen kom dan naar de Brobbelbies. Midden op de Brobbelbies zie je haast altijd wel iemand van de Vogelwacht staan die de tellingen aan het noteren is. Ook als je nog niet zo veel verstand hebt van vogels is het nuttig om hier regelmatig bij aanwezig te zijn. Je leert er ontzettend veel van.

Voor de tellers nog even het volgende: Tellijsten zijn verkrijgbaar bij mij en moeten ook weer bij mij worden afgegeven. We tellen tot ongeveer begin november. Daarna zorg ik ervoor dat de waarnemingen gepubliceerd worden in het Bruujssel. Tot ziens op de telpost.

John Hermans

Noot Redactie: De telpost is gelegen aan de Palmvenseweg en is het beste te bereiken door in Nistelrode (langs de sportvelden van Prinses Irene) en vervolgens buurtschap 't Loo aan te houden. Onder de rondweg door en aan het einde van de weg rijdt men niet rechtsaf de Brobbelbiesweg in maar linksaf de Palmvense weg. Kom je er niet uit, neem dan even contact op met John Hermans, telefoon 0413-272777.

Bijzondere Waarnemingen

Hierbij weer een opsomming van de bijzondere waarnemingen van begin juni tot en met begin september. Opvallend zijn de vele waargenomen soorten op de telpost in de Brobbelbies (Maashorst). Hier trekken vele soorten over. Een groot aantal hiervan trekt net niet over het begrazingsgebied. De trekbeweging gaat vanaf de Drie Vennen tot over het Bezoekerscentrum. Dit is vooral bij de stootvogels te zien (wespendieven worden tijdens de trek net daar waargenomen).

Alle bijzondere waarnemingen zijn ook op onze site te vinden;

<http://home.hetnet.nl/~vogelwacht-uden/index.html>

Groeten, Peter van de Braak (Inventarisatiewerkgroep), telefoon: 0413-253586

E-mail: vwg-uden@hetnet.nl

Datum:	Aantal:	Soort:	Locatie:	Gedrag:	Waarnemer:
13-jun-01	3	wespendief	Maashorst	overvliegend	John Hermans
23-jun-01	1	blauwe kiekendief	Maashorst	foeragerend	John Hermans
13-jul-01	1	slechtvalk	Maashorst	overvliegend	John Hermans
31-jul-01	1	slechtvalk	Heiveld, Mariaheide	overvliegend	W. van d. Velden
01-aug-01	51	ooievaar	Heiveld, Mariaheide	overvliegend	W. van d. Velden
04-aug-01	13	regenwulp	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
4-aug-01	1	wespendief	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
11-aug-01	2	bruine kiekendief	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
11-aug-01	4	wespendief	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
13-aug-01	20	goudplevier	Volkel	overvliegend	John Hermans
14-aug-01	1	boomvalk	Vijverwijk, Veghel	overvliegend	W. van d. Velden
18-aug-01	1	boomvalk	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
18-aug-01	1	tapuit	trektelpost Maashorst	foeragerend	Jan Verhoeven
19-aug-01	1	zwarte wouw	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
19-aug-01	2	tapuit	trektelpost Maashorst	foeragerend	Jan Verhoeven
19-aug-01	107	gierzwaluw	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
22-aug-01	1	ooievaar	Middenpeelweg, Zeeland	foeragerend	Peter v.d. Braak
25-aug-01	84	gele kwikstaart	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
25-aug-01	1	bruine kiekendief	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
25-aug-01	1	paap	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
25-aug-01	1	tapuit	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
25-aug-01	6	kruisbek	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
26-aug-01	1	goudplevier	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
26-aug-01	1v	grauwe kiekendief	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
26-aug-01	6	kruisbek	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
26-aug-01	12	paap	trektelpost Maashorst	foeragerend	Jan Verhoeven
26-aug-01	1	tapuit	trektelpost Maashorst	foeragerend	Jan Verhoeven
26-aug-01	76	gele kwikstaart	trektelpost Maashorst	overvliegend	Jan Verhoeven
2-sep-01	2	paapje	Maashorst, Grensweg	foeragerend	Brunchwandeling
2-sep-01	2	tapuit	Maashorst, Grensweg	foeragerend	Brunchwandeling

Het moet niet gekker worden!

Even een berichtje uit Mariaheide vanuit de Roofvogelwerkgroep. Vanaf 1996 zijn wij, William, Bart en ondergetekende, bezig met het veldonderzoek wat betreft roofvogels. Destijds werden vooral de roofvogels gekarteerd die in ons werkgebied van ons Broedvogel Monitoring Project (B.M.P) plot aanwezig waren, namelijk het waterwingebied Veghel. Dat waren toen vier torenvalken en een boomvalk, waarvan we ook nestkaarten gemaakt hadden. Het waterwingebied is door ons geïnventariseerd van 1991 tot en met 1998 wat betreft alle aanwezige broedvogels. Begonnen in 1991 met 35 soorten en 163 broedparen werd 1998 afgesloten met maar liefst 54 soorten en 368 broedparen. Het groter aantal soorten had onder andere te maken met een verbeterde biotoop vanwege een opgroeiende bosopstand. Eigenlijk zijn we in 1997 serieus begonnen met roofvogels in Mariaheide, waarna we in 1998 al dertien nestkaarten ingevuld hadden. Verdeeld over een bosuil, een ransuil, vijf sperwers, een boomvalk en vijf torenvalken. Sinds 1999 hebben we ons inventarisatiegebied uitgebreid met de Goorse bossen in Erp, wat nu ongeveer 25 á 30 nestkaarten oplevert verdeeld over acht soorten.

Nu wat over ons veldwerk. Na eerst in de winter de nieuwe gebieden te onderzoeken op roofvogelhorsten en deze op een veldkaart in te tekenen kan het eigenlijke werk in het voorjaar beginnen. Wij zijn begonnen met een spiegel te monteren op een telescoopstok, wat ideaal is om in torenvalkkasten en ook in sperwernesten te kijken. Zo kun je in een korte tijd nestcontrole uitvoeren met een minimale verstoring. Door met een verrekijker in de spiegel te kijken zijn de eieren of jongen goed te zien. Door de beperkte lengte van onze telescoopstok hebben we met behulp van een sponsor (Fugro) een aluminium pijpenset aangeschaft. Deze set was al eens gedemonstreerd op de jaarlijkse landelijke roofvogeldag van het W.R.N. (Werkgroep Roofvogels Nederland). Door deze in elkaar te schuiven dikwandige pijpen, met daarop een

vrachtautospiegel gemonteerd, was het ook mogelijk de horsten van buizerd en havik te bekijken. We hebben op deze manier al op een hoogte van zeventien meter in een buizerdhorst gekeken. Dit gaat dan wel gepaard met het nodige stuntwerk, en belangrijk is dan een tak halverwege die fungeert als steun voor de stok. Om de spiegel dan boven het nest te krijgen en te houden vereist de nodige inspanning. Nu hebben wij de eigenaardige eigenschap dat we steeds meer willen zien en weten. Je kunt op die grotere hoogte niet altijd goed het juiste aantal eieren en of jongen zien. We zijn dit jaar begonnen met behulp van een laptop en een webcam in de nesten te kijken. Een webcam kan normaal met een kabel van ongeveer vijf meter aangestuurd worden, omdat deze de voeding krijgt van de laptop. Na veel gezoek en telefoontjes hebben we een verlengkabel van zeven meter aangeschaft met een ingebouwde signaalversterker. Zo hebben we al plaatjes kunnen maken van eieren en jongen van onder andere sperwer, havik, torenvalk en buizerd. En het mooie is wel, je ziet zo veel meer aan details. In samenspraak met Jan Vloet, zijn we trouwens nog met een infrarood camera aan het experimenteren geweest. Dit was er een van hetzelfde type die Jan in mijn kerkuilenkast geplaatst heeft. Wel duidelijk beeld maar geen kleur en daardoor minder zicht van details. De webcam heeft weer als nadeel dat het wel kwetsbaar is en natuurlijk gevaarlijk door vallende takken, want hoe leg je op het werk uit dat je laptop is geveld door een uit de hand gelopen hobby.

Wat details betreft het volgende voorval bij een havikshorst waar we veren hadden gevonden van een wilde eend op 12 april jongstleden. Na met de spiegel onbekende prooiresten op de horst gezien te hebben zijn we teruggegaan met de webcam om digitale foto's te maken. Wat bleek? Een skelet van de wilde eend lag op de rand van de horst en het verhaal klopte weer precies. Hoe we nu weer verder gaan is nog niet helemaal bekend maar we zijn op zoek naar een draadloze kleurencamera met monitor (12 volt).

Dit zou dan mooi in een waterdicht koffertje kunnen met een 12 volt oplaadbare accu. Het is natuurlijk allemaal in de handel en er wordt al aan gewerkt maar ik moet nog even wachten op een goede sponsor en die heeft zich al voorzichtig aangemeld. Dus misschien kom je ons nog wel eens tegen met een verborgen camera en een zak vol aluminium pijpen.

Groetjes,
Namens de werkgroep Stootvogels,
Jan van de Tillaart.

Dialezing over IJsvogels

UDEN - Vogelwacht Uden houdt op dinsdag 13 november a.s. een dialezing met als onderwerp "IJsvogels - Beekjuwelen". Deze interessante lezing vindt plaats in de Groenhoeve, gelegen aan de Artillerieweg te Uden (naast sportcomplex FC Uden) en begint om 20.00 uur. Iedereen is hierbij van harte welkom. De entree is gratis.

Op uitnodiging van Vogelwacht Uden neemt Kees Bolkenbaas de aanwezigen mee in de bijzondere wereld van de IJsvogel. Met deze exotisch gekleurde vogel gaat het de laatste jaren weer wat beter. Nadat dit schitterende vogeltje zoveel terrein heeft moeten prijsgeven, worden er momenteel maatregelen getroffen om zijn verloren gegane biotoop weer wat te herstellen. Bolkenbaas, die zich al vele jaren bezighoudt met het wel en wee van dit vogeltje, laat de bezoekers kennismaken met zijn leefwereld. Met behulp van prachtige dia's wordt uit de doeken gedaan hoe de balts, broedbiologie en het verzorgen van de jongen in zijn werk gaat. Het IJsvogeltje wordt gevolgd vanaf de eerste lentesonzonnestralen tot in de vriezende winternachten, wanneer de strijd om het bestaan op zijn hevigst is.

Voor natuurliefhebbers is deze avond een buitenkansje om wat meer te weten te komen over dit mysterieuze juweeltje onder de vogels. Voor meer informatie kan men contact opnemen met Jan-Willem Hermans, telefoon 0413-269804.

Noot Redactie: Voor meer informatie over de IJsvogel kan men surfen naar de speciale website www.ijsvogels.nl. Op deze schitterende website kan men alles (inclusief schitterende foto's) terugvinden over dit bijzondere vogeltje!

Een hete excursie naar het Soerendonkse Goor

Op zondag 26 augustus ging na twee maanden rust het vogelseizoen weer van start met een excursie naar het Soerendonkse Goor. Ik was zeer benieuwd hoe de opkomst zou zijn, want de weersvoorspellingen gaven aan dat het een zeer hete dag zou worden, met temperaturen tot 32 graden. Toch zijn we nog met acht man sterk vertrokken. Dat viel dus niet tegen. Om negen uur zou onze gids Wil Beeren ons opwachten bij de vogelkijkhut. En inderdaad, we zagen hem al toen we de weg naar het ven inreden. Wil is nu een jaar in dienst bij de provincie Noord-Brabant als boswachter. Eerder werkte hij bij de provincie Limburg. Hij heeft 39 gebiedjes onder zijn beheer. Hij werkt ook als vrijwilliger bij het Staatsbosbeheer als inventarisatiemedewerker. Hij houdt zich ook bezig met het ringen van trekvogels. Verder is hij ook nog vrijwilliger bij het SOVON (Samenwerkende Organisaties voor Vogelonderzoek Nederland). Daar is hij coördinator van het broedvogelatlasproject. Daarvan kent hij Peter van de Braak, die geregeld heeft dat Wil met ons meeding als gids. Hij vogelt al vanaf zijn zevende jaar en je mag hem dan ook een doorgewinterde vogelaar noemen.

Het Soerendonkse Goor is een groot ven dat ligt ten zuiden van Valkenswaard, (onder Eindhoven) niet ver van de Belgische grens en ook niet ver van Malpie waar we enkele maanden geleden met de club geweest zijn. Het is onderdeel van de Groote heide en het Leenderbos. Het is een zeer uitgestrekt aaneengesloten gebied van 2400 hectare met afwisselende begroeiing, stukken bos, wilgenbosjes, weilanden, stukken hei, landbouwgronden en vennen. Sommige stukken worden begraaasd door IJslandse pony's. Het gebied is eigendom van Staatsbosbeheer. Bij het ven "het Goor" staat een vogelkijkhut. Wil vertelde ons het één en ander over het gebied. Het ven "het Goor" was vorig jaar nog bijna dichtgegroeid. Staatsbosbeheer heeft het in november weer open gemaakt. In 1984 is de bodem vijftien centimeter afgegraven en ontdaan van het voedselrijke slijp. Het is van zichzelf een kwelgebied met schoon water, maar door zijn lage ligging is er allerlei instroom van voedselrijk en vervuild water. Hier begint de Strijper Aa. In dit gebied broeden 79 verschillende soorten vogels.

Al kijkend over het ven zagen we veel wilde eenden en kraakeenden die aan het ruien zijn. Ze kunnen dan niet vliegen. Het duurt van het einde van het broedseizoen tot ongeveer eind september tot ze hun winterkleed weer hebben. Bij de kraakeenden kon je mooi de witte spiegel zien. Er zwommen ook enkele wintertalingen tussen en er stond een watersnip met zijn extreem lange snavel in de modder te porren. Het is een steltloper met een vrij plomp lijf en korte poten en een gestreepte kop en lijf. Voor mij was het een nieuwe soort en volgens Wil moest ik dan op een pintje trakteren, Dat is blijkbaar de gewoonte. We zagen ook

een mooie donkere bruine kiekendief over het ven zweven. Wil zei dat het een juveniel was en dan kan je nog niet zien of het een mannetje of een vrouwtje is. Alleen als je hem vast hebt, wat Wil nogal eens meemaakt bij het ringen, kun je zien dat het vrouwtje dikkere poten heeft dan het mannetje. Zij moet ook grotere prooien vangen. Nadat we een tijdje bij de kijkhut hadden vertoefd, (lekker in de schaduw) liepen we door. We zagen verschillende gele kwikstaarten tussen de schapen vliegen. Waar schapen zijn, zijn meestal ook wel insecten en daar leven gele kwikstaarten van. Als de beesten beginnen te lopen vliegen de insecten op. Er zaten ook een paar witte kwikstaarten, zodat we mooi de verschillende roepjes van die twee met elkaar konden vergelijken. Wil vertelde dat iedere boer die in dit gebied stopt, zijn

boerderij niet meer aan zijn zoon over mag doen, maar dat zijn gepachte grond dan bestemd is voor natuurontwikkeling. Het was de bedoeling om naar de Achelse kluis te wandelen aan de Belgische grens, maar dat was bij deze temperaturen gewoon te ver. We wilden rond twaalf uur terug zijn, voor de ergste hitte. Achteraf hoorde ik dat het de warmste dag was geweest met 34.2 graden in Maastricht. We liepen langs een weggetje met veel bramen, ze stonden er mooi bij en waren lekker. Het laatste stuk werd het toch wel erg warm. We liepen over een stuk heide, erg mooi nu die in bloei staat. Er stonden ook nog een aantal jeneverbesstruiken, alleen was er geen schaduw. Jammer, want ik had er nog best langer kunnen rondwandelen. Na drie uur wandelen had iedereen het een beetje gehad. We hebben Wil hartelijk bedankt dat hij in deze extreme omstandigheden toch met ons mee is gegaan en hij kreeg een flesje wijn voor de moeite.

Waargenomen soorten:

01. Grote Bonte Specht	21. Pimpelmees
02. Wilde Eend	22. Fitis
03. Krakeend	23. Tjiftjaf
04. Holenduif	24. Goudhaan
05. Kievit	25. Kuifmees
06. Watersnip	26. Zwarte Mees
07. Boompieper	27. Vlaamse Gaai
08. Boerenzwaluw	28. Winterkoning
09. Zomertaling	29. Graspieper
10. Witte kwikstaart	30. Roodborsttapuit
11. Staartmees	31. Spreeuw
12. Meerkoe	32. Kneu
13. Kokmeeuw	33. Torenvalk
14. Gele Kwikstaart	34. Merel
15. Houtduif	35. Boomkruiper
16. Waterhoen	36. Matkop
17. Sobeend	37. Zwarte Kraai
18. Blauwe Reiger	38. Wintertaling
19. Bruine Kiekendief (juv.)	39. Vink.
20. Koolmees	

Liesbeth Verkaar

Het is woensdag 8 augustus 2001. Haast iedereen heeft vakantie maar ik heb besloten om dit jaar in de bouwvak door te werken om pas in september op vakantie te gaan naar Zuid-Spanje. 's Morgens vroeg werd ik gebeld met de mededeling dat er een uil in Odiliapeel in de prikkeldraad hangt. Ondanks het feit dat ik moest werken ben ik er toch naar toe gegaan. Bij mij achter ons huis in het weiland hing een ransuil in de draad. Hij was nog heel levendig maar had zich met zijn vleugels behoorlijk verward in de prikkeldraad. Ook stond er stroom op maar de meegelopen eigenaar haalde dit er vlug af. Daarna heb ik de ransuil bevrijd. De uil moest naar een revalidatiecentrum worden gebracht omdat hij er te slecht aan toe was. Maar ja, midden in de vakantie valt dit niet mee. Normaal breng ik vogels naar Jan Staal maar ik voel me daar niet gelukkig bij, gezien de status van Jan Staal. Van Jan Verhoeven wist ik dat er in Someren een vogelasiel was. Via een telefoontje kreeg ik te horen dat ze bereikbaar waren, dus ik 's avonds met mijn ransuil naar Someren. Daar werd ik hartelijk ontvangen door een man met een hele grote snor; Jan Smit. Jammer genoeg had hij niet veel tijd maar hij zei tegen mij; kijk maar rond. Het vogelasiel bestaat uit een aantal kooien langs elkaar en achteraan heb je een wat grotere uitvliegkooi. Door middel van kleine ruitjes kun je naar binnen kijken zonder dat de vogels al te veel worden verstoord. Vooral voor roofvogelliefhebbers is het schitterend om hier eens te gaan kijken. In de eerste kooi zaten vijf kerkuilen, gevolgd door zeven steenuiltjes, twee haviken, drie sperwers, drie blauwe reigers en een bruine kiekendief. In de uitvliegkooi zat een meter boven me een oehoe te roepen. Naast deze oehoe zaten er nog enkele kerkuilen die weer op het punt stonden om losgelaten te worden. Al met al een heel mooi vogelasiel waar je allerlei vogels naar toe kunt brengen die iets mankeren. Het is een heel betrouwbaar adres. Als je niet in de gelegenheid bent om een vogel naar Someren te brengen kun je dit via Jan Verhoeven regelen. Jan is in deze regio de persoon die de slachtoffers naar het vogelasiel brengt, maar als je geïnteresseerd bent is het toch aan te bevelen om er zelf naar toe te gaan.

Het adres is: Stichting Vogelasiel Someren e.o.
Boerenkamplaan 32
5712 AE Someren
Telefoon: 0493-493564

De volgende dag werd ik weer gebeld door een persoon uit Odiliapeel met de mededeling dat er een roofvogel zat die niet meer goed kon vliegen. Daar ben ik toen samen met Wim Janssen naar toe gereden. Het bleek om een jonge sperwer te gaan die kennelijk nog niet goed in staat was om zelfstandig te jagen. Deze sperwer heeft Wim naar het vogelasiel gebracht. Inmiddels weet ik dat de ransuil jammer genoeg dood is gegaan, niet vanwege het feit dat de vogel in de draad heeft gezeten maar wel dat de ransuil er zolang in heeft gezeten dat hij ondervoed was. Hieraan is de vogel uiteindelijk bezweken. De jonge sperwer had niet veel en is later weer losgelaten.

John Hermans

Excursie naar de Posbank

Met het vooruitzicht dat de bewolking zich in de loop van de voormiddag zou oplossen, vertrokken zondag 30 september even na achten twaalf vogelaars naar het bezoekerscentrum Veluwezoom van Natuurmonumenten in Rheden ten oosten van Arnhem. Vandaar uit zouden we onder leiding van Peter Noy de Kammenroute lopen, ruim vijf kilometer om te kijken en te luisteren naar de aanwezige en overtrekkende vogels.

De rondwandeling gaat vanaf het bezoekerscentrum via de van 1918 daterende Posbank – genoemd naar ANWB-voorman G.A. Pos – en uitspanning Koepel de Kaap door een sterk geaccentueerd terrein. Kenmerkend voor dit terrein is de afwisseling van weilanden met langs de randen de wroetsporen van wilde zwijnen, bossen met o.a. sparren, grove den, eeuwenoude beuken en zomereiken met ondergroei van bosbessen en adelaarsvarens. Uitgestrekte velden met door het Veluws heideschaap en IJslandse pony's begraasde struikheide, hier en daar nog wat dopheide en waar verder planten groeien als brem, gaspeldoorn en tormentil. Op de hooggelegen Posbank heb je een prachtig uitzicht over het in de ijstijd ontstane Herikhuizerveld en het IJsseldal, tevens een geschikt punt voor het tellen van overtrekkende vogels zoals sijsjes, koperwieken, grote lijsters, spreeuwen en veldleeuweriken. Koepel de Kaap is een mooie gelegenheid om als onderbreking even te genieten van een kopje koffie of thee voordat er aan een forse afdaling wordt begonnen. De waarneming van de grote stinkzwam (*fallus impudicus*) veroorzaakte zoals te verwachten viel de nodige hilariteit. Hoewel het aantal vogelsoorten enigszins tegenviel zijn er toch nog 29 soorten waargenomen, waarbij de sobere melancholisch geïnhaleerde fluittoon van de goudvink op mij de meeste indruk heeft gemaakt. Ter afsluiting van de wandeling hebben we nog een bezoek gebracht aan het bezoekerscentrum om wat informatiefolders, wandel- en fietsroutes of boeken in te kijken, of om gewoon om nog een kopje koffie te drinken. Na een voorspoedige terugreis waren we om één uur weer terug bij de Groenhoeve en konden we terugzien op een goedbestede zondagochtend.

In chronologische volgorde zijn de volgende vogels waargenomen:

Holenduif, houtduif, roodborst, zwarte kraai, grote bonte specht, merel, spreeuw, glanskop (liet zich meerdere malen zien en horen), huismus, winterkoning, staartmees, vink, boomklever, zwarte specht, wilde eend, boomkruiper, goudvink, koolmees, goudhaantje, overtrekkende sijsjes, graspiepers, koperwieken en veldleeuweriken en verder gaai, buizerd, groene specht, torenvalk, grote lijster en witte kwikstaart.

Peter Vlamings

Vogelwacht – Winkel

Kijk eens goed in de winkel van de Vogelwacht. Er zijn altijd wel mensen in uw omgeving die u kunt verrassen met een van de onderstaande cadeaus en/of praktische middelen. U steunt daarmee tevens het werk van Vogelwacht Uden e.o.

De doelstelling van de winkel:

- Door verkoop van boeken, kaarten, cassettes en Cd's met vogelgeluiden steeds meer mensen kennis en interesse bijbrengen voor het vogelleven.
- Door verkoop van nestkasten de vogels helpen bij het vinden van nestelplaatsen in de broedperiode. Het is bekend dat de huidige samenleving het vinden van genoemde plaatsen in de vrije natuur zeer bemoeilijkt. De moderne woningbouw, de monoculturen en mechanisatie in de landbouw vernietigen en/of verstoren de geschikte biotopen. De koolmeeskast is overigens ook geschikt voor: pimpelmees, bonte vliegenvanger, ringmus, gekraagde roodstaart, zwarte mees, kuifmees, glanskop, matkop en boomklever. De pimpelmeeskast (kleinere invliegopening) is bruikbaar voor zwarte mees, kuifmees, matkop en glanskop.
- Door verkoop van voederplanken de vogels in de koude, moeilijke periode te helpen bij het vinden van voedsel.

Adviezen:

- Er is geen bos bloemen denkbaar die het qua levensduur kan opnemen tegen geluidsband of nestkast. Ook het handzame (rode) vogelherkenningsboekje van Peter Hayman (f 17,90) doet het heel goed op verjaardagspartijtjes!
- Stel zo'n artikel eens als prijs beschikbaar bij speciale evenementen of wedstrijden.
- Maak aspirant vogelaars attent op de mogelijkheden van de winkel bij aanschaf van een boek "herkenning van vogels" en bij aanschaf van een goede kijker.

Meer willen weten over vogels? De winkel kan u daarbij helpen:

- Bedreigde vogelsf 2,00
- Ja, natuurlijk in vogelvluchtf 10,00
- Vogels van Midden Brabant.....f 10,00
- Het "rode" boekje van Peter Hayman (herkenning van vogels)f 17,90
- Eerste hulp aan dierenf 5,00
- Wintervoeding vogelsf 2,00
- Roek en de landbouwf 2,00
- De Lepelaarf 30,00

Andere artikelen:

- Nestkast van stevig materiaal, vanaf.....f 10,00
- Cd's met vogelgeluiden (deel 1,2 en 3) per deel.....f 24,95
(een prachtig cadeau!)
- Vogelmobile.....f 5,00
- Postpapier met afbeelding van een eend/uil.....f 8,50
- Telefoonklappers.....f 2,50
- Raamstickers (ter voorkoming van vogelbotsingen).....f 3,50
- Prachtige posters van Blauwe Reiger en IJsvogel.....f 1,00
- Vogelplaten in diverse maten (Uilen, Zwaluwen, Roofvogels).....f 1,00

Suggesties met betrekking tot aanpassing en/of uitbreiding van het winkelassortiment zijn bijzonder welkom.

Aad van Toor
Klaroenlaan 1 – Uden

Telefoon: 0413-264106 (voor afspraak, graag van tevoren even bellen)

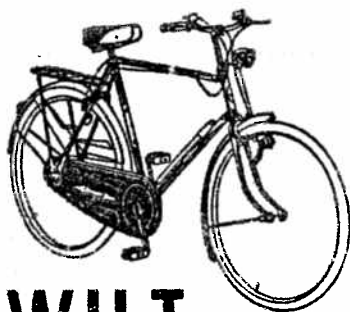

snijders metaal

SPECIAALZAAK METALEN-
IJZER WAREN-GEREEDSCHAPPEN

Kapelstraat 1, 5401 EC UDEN
Telefoon: 0413 - 262780

*tweewielers
en
reparaties*

WIM DE WILT

KERKSTRAAT 4 - UDEN - TEL.262620

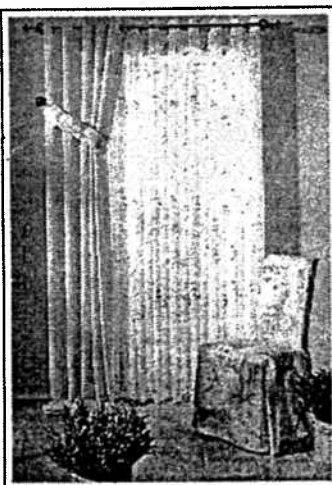
De Bruin

verzekeringen

Velmolenweg 87, 5401 HL Uden

Telefoon (0413) 330 999, Telefax (0413) 253 204

*Alle verzekeringen
en financiële diensten*

- Tapijt
- Vinyl
- Overgordijnen
- Binnenzonwering
- Behang
- Laminaat

VAN DER HEIJDEN

Piusplein 2
5402 EA Uden
Telefoon
0413-250510

VOOR SPORTIEVE KLEDING

W&L BRESSERS

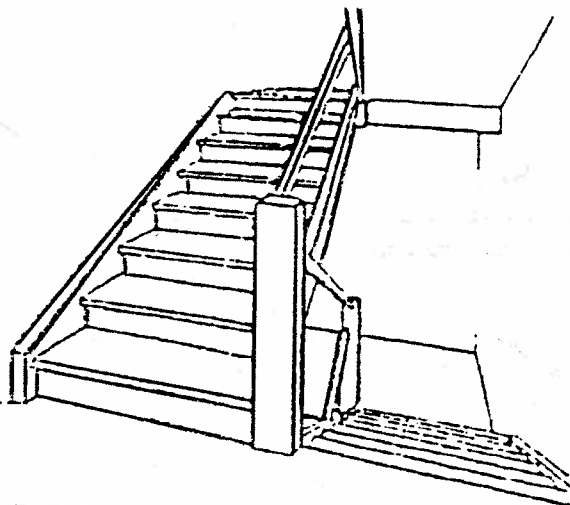
marktstraat 12 uden **mannenmode**

Th. Peters Machinale Timmerwerken

Het juiste adres voor kozijnen en trappen

Dorshout 6b
5462 GL VEGHEL

Tel.: 0413-352420
Fax.: 0413-354755

Beschermen helpt. Helpt u mee?

Want één op de vijf vogels wordt nog bedreigd!

De ooievaar is terug. Dat is natuurlijk goed nieuws. Maar zowel in Nederland als Wereldwijd groeit de Rode Lijst van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten nog steeds. Help mee, word lid en ontvang gratis een Zakgids Vogels of een Nestkast als welkomstcadeau.

Vogelbescherming
NEDERLAND

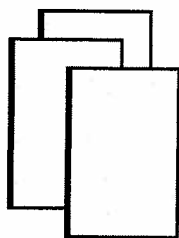
Ja, ik word lid voor f40,- per jaar (65+: f27,50) en ontvang elke 2 maanden gratis het tijdschrift VOGELS en één van de welkomstcadeaus. Hiernaast heb ik mijn keuze aangekruist.

Dhr./Mevr. ☐

Adres:

Postcode: Plaats:

Stuur deze bon naar Antwoordnummer 1974, 3700 WB Zeist.
Postzegel hoeft niet, mag wel.

boekhandel bert van der heijden

Sacramentsweg 4 • 5401 GR Uden • Tel. 0413-260907

ACTIVITEITEN TAAKGROEPEN VOGELWACHT UDEN E.O.

HET BESTUUR

Het bestuur verzorgt de algehele coördinatie van de vereniging, zij stimuleert tal van activiteiten en legt contacten met derden. Tevens organiseert het bestuur de ledenactiviteiten, zoals excursies, cursussen en dia-lezingen. Genoemde activiteiten worden mede uitgevoerd door middel van een aantal taakgroepen, te weten:

1. TAAKGROEP INVENTARISATIE

De werkgroep Inventarisatie organiseert diverse vogeltellingen in de Maashorst. Genoemde inventarisaties hebben tot doel een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de vogelstand in een bepaald gebied. De verkregen informatie wordt ter beschikking gesteld aan het SOVON, Staatsbosbeheer en Gemeentes. Zij gebruiken de informatie ten behoeve van beheersplannen voor de Maashorst en de Wijstgronden.

Coördinator Peter van de Braak, tel.: 0413-253586

2. TAAKGROEP OEVERZWALUWEN

Sinds 1986 heeft de Vogelwacht een kunstmatige oeverzwaluwenwand op de voormalige grindaafgraving "Hemelrijk" te Volkel. Men houdt zich bezig met de inventarisatie en registratie van de daar broedende oeverzwaluwen. Daarnaast wordt regelmatig onderhoud uitgevoerd aan de oeverzwaluwenwand en observatiehut. Voor geïnteresseerden heeft men een gratis brochure beschikbaar waarin alle details zijn vermeld.

Coördinator Jan-Willem Hermans, tel.: 0413-269804

3. TAAKGROEP UILEN

Het plaatsen en onderhouden van nestkasten in kerken, boerderijen en schuren is een van de belangrijkste taken van deze werkgroep. Momenteel heeft de taakgroep de beschikking over ca. 40 kerkuilenkasten, die verdeeld zijn over Uden, Volkel/Odiliapeel en Boekel/Venhorst. Daarnaast worden alle broedgegevens geregistreerd en aan de betreffen de instanties doorgegeven. Het geven van advies en voorlichting behoort eveneens tot de taken.

Coördinator John Hermans, tel.: 0413-272777

4. TAAKGROEP NESTKASTEN

Deze taakgroep verschaft nestgelegenheid aan vogels en dan met name holenbroeders, zoals kool-, pimpel- en zwarte mees, gekraagde roodstaart, vliegenvanger etc. Dit gebeurt door diverse soorten nestkasten te maken en op geschikte locaties te bevestigen. Op dit moment heeft de werkgroep het beheer over ruim tweehonderd nestkasten. Een onderdeel van de activiteiten vormt het inventariseren en administreren van alle broedgevallen.

Coördinator Henk van den Acker, tel.: 0413-263523

5. TAAKGROEP STOOTVOGELS

Naast het inventariseren van een vijftal soorten stootvogels, welke in de Maashorst voorkomen, wordt aandacht besteed aan het maken en plaatsen van kasten of horsten, alsmede het controleren en registreren ervan. Verder is het doorgeven en assisteren bij het ringen van de jongen ook een taak van de groep. Het betreft hier voornamelijk de buizerd, havik, sperwer, torenvalk en boomvalk.

Coördinator Pieter van der Voort, tel.: 0413-263292

6. TAAKGROEP WINTERVOEDERING

De leden van deze taakgroep komen alléén in actie bij uitzonderlijke weersomstandigheden, zoals bij strenge vorst over een langere periode of een dik sneeuwdek. Pas dan kunnen een aantal vogelsoorten onze hulp gebruiken. Op verschillende plaatsen in het buitengebied wordt dan bijgevoerd. De taakgroep legt contacten met diverse instanties die het voedsel verstrekken en bepaalt waar en wanneer bijgevoerd moet worden.

Coördinatie Bestuur Vogelwacht, tel.: 0413-269804

7. TAAKGROEP CLUBBLAD/PUBLICITEIT

Een belangrijk communicatiemiddel binnen de Vogelwacht is "Het Bruujssel". Dit clubblad wordt viermaal per jaar uitgebracht. Hierin is veel te lezen over de activiteiten binnen de vereniging, waarbij diverse leden de pen ter hand nemen om vogelverhalen met anderen te delen. Verder verzorgt de werkgroep alle publiciteit rondom de vele activiteiten die op touw worden gezet. Dit resulteert in diverse berichtgevingen in kranten, radio en televisie.

Coördinator Peter Noy, tel.: 0413-251691

8. TAAKGROEP VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER UDEN

Deze werkgroep is een gezamenlijke activiteit van het I.V.N. en Vogelwacht Uden. Zij houdt zich bezig met behoud, herstel en ontwikkeling van kleine landschapselementen in de omgeving van Uden. Hiertoe worden o.a. wilgen geknot, elzensingels teruggezet en poelen gegraven in en rond Uden. Tevens maakt het V.L.U. onderdeel uit van de Stichting Udense Kersenboomgaard. Zij onderhoudt daartoe een kersenboomgaard aan de Patrijsweg te Uden.

Coördinator Willem Peters, tel.: 0413-252529

